

**POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE**

# **BAKALÁŘSKÁ PRÁCE**

**2022**

**IVA RAČANSKÁ**

# **POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE**

Fakulta bezpečnostně právní  
Katedra veřejnoprávních disciplín

## **Problematika vyměřování spotřebních daní se zaměřením na SPD z piva**

*Bakalářská práce*

The issue of assessment of excise duties with a focus on excise  
duty on beer

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

**doc. JUDr. Olga SOVOVÁ, PhD.**

AUTOR PRÁCE

**Iva Račanská**

BENEŠOV

2022

## **Čestné prohlášení**

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Benešově, dne 14. 3. 2022

Iva Račanská

## **ANOTACE**

Tato práce se zabývá problematikou vyměřování spotřebních daní se zaměřením na spotřební daň z piva u výrobců a dovozců piva do ČR. Práce přináší základní přehled o legislativní úpravě těchto spotřebních daní a aplikaci právních předpisů v praxi a porovnání správy spotřební daně z piva v ČR a SK.

## **KLÍČOVÁ SLOVA**

Spotřební daně, daňový subjekt, vybrané výrobky, zákon o spotřebních daních, daňový sklad, oprávněný příjemce, zdaňovací období, daňové přiznání, zajištění daně, sazba daně, plátce daně

## **ANNOTATION**

The bachelor thesis deals with the issue of assessment of excise duties with a focus on excise duty on beer for beer producers and importers into the Czech Republic. The thesis provides a basic overview of the legislative regulation of these excise duties and the application of the legislation in practice and compares the administration of excise duty on beer in the Czech Republic and Slovakia.

## **KEYWORDS**

Excise duty, tax entity, subjects of excise duties, excise goods, Act on excise duties, tax warehouse, registered consignee, tax period, tax return, excise duty guarantee, excise duty rate, taxpayers

## **Poděkování**

Na tomto místě bych ráda poděkovala doc. JUDr. Olze Sovové, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a připomínky, kterými přispěla k vypracování této práce

# Obsah

<b>ÚVOD.....</b>	<b>7</b>
<b>1 Obecná problematika spotřebních daní .....</b>	<b>9</b>
1.1 Právní úprava spotřebních daní .....	9
1.2 Obecná ustanovení.....	11
1.2.1 Vybrané výrobky .....	11
1.2.2 Spotřební daň .....	11
1.2.3 Daňový sklad.....	12
1.2.4 Uvedení do volného daňového oběhu.....	12
1.2.5 Plátce daně .....	13
1.2.6 Sazba daně.....	13
1.2.7 Zdaňovací období.....	15
1.2.8 Daňové přiznání a splatnost daně.....	15
1.3 Význam spotřebních daní v České republice.....	16
<b>2 Spotřební daň z piva .....</b>	<b>17</b>
2.1 Plátce daně z piva .....	17
2.2 Předmět daně z piva .....	18
2.3 Sazba daně a její výpočet.....	18
2.4 Malý nezávislý pivovar.....	20
<b>3 Historie daní a poplatků v pivovarnictví v Čechách .....</b>	<b>22</b>
<b>4 Současnost správy spotřební daně z piva .....</b>	<b>24</b>
<b>5 Budoucnost spotřební daně z piva .....</b>	<b>26</b>
<b>6 Porovnání správy spotřební daně z piva v ČR a SK.....</b>	<b>28</b>
6.1 Rozdíly správy spotřební daně z piva v ČR.....	29
6.1.1 Výpočet spotřební daně z piva v České republice .....	30
6.1.2 Daňové přiznání a splatnost daně v České republice.....	31
6.1.3 Pivo osvobozené od daně.....	32
6.2 Rozdíly správy spotřební daně v SR .....	33

6.2.1	Výpočet spotřební daně z piva na Slovensku .....	34
6.2.2	Daňové přiznání a splatnost daně na Slovensku .....	35
6.2.3	Pivo osvobozené od daně.....	35
<b>7</b>	<b>Praktické zkušenosti celního úřadu ve správě spotřební daně z piva..</b>	<b>37</b>
7.1	Povolení k provozování daňového skladu.....	37
7.2	Povolení pro oprávněného příjemce .....	38
7.3	Zajištění daně .....	38
7.4	Registrace ke spotřební dani z piva .....	38
7.5	Doprava vybraných výrobků .....	39
7.5.1	Přijetí piva z členských zemí Evropské unie.....	39
7.5.2	Dovoz piva ze třetích zemí.....	41
7.6	Výrobci vybraných výrobků – piva.....	41
7.6.1	Velké pivovary s roční výrobou nad 200 000 hektolitřů .....	42
7.6.2	Malé nezávislé pivovary .....	43
7.6.3	Domácí výrobce piva .....	45
	<b>ZÁVĚR.....</b>	<b>47</b>
	<b>SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....</b>	<b>49</b>
	<b>SEZNAM PRÁVNÍCH NOREM .....</b>	<b>49</b>
	<b>SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ.....</b>	<b>50</b>
	<b>SEZNAM GRAFŮ .....</b>	<b>50</b>
	<b>SEZNAM TABULEK.....</b>	<b>51</b>
	<b>SEZNAM ZKRATEK.....</b>	<b>51</b>
	<b>SEZNAM PŘÍLOH .....</b>	<b>52</b>
	<b>PŘÍLOHY PRÁCE.....</b>	<b>52</b>

## ÚVOD

Historie daní, jako takových, sahá do velmi vzdálené historie lidstva. Dá se říct, že jakmile se vyčlenila nějaká vládnoucí vrstva, jakmile vznikl stát, vznikly i daně. První zmínky o jakémisi daňovém systému jsou známy už ze starého Egypta, kde se vybíraly od majetných lidí takzvané desátky, u nemajetných se jednalo o nucené práce ve prospěch faraona.<sup>1</sup>

V současnosti u nás dělíme daně na přímé a nepřímé. Daň přímá je zjednodušeně řečeno daň placená na základě daňového přiznání osobou, která je přímým plátcem daně. Mezi přímé daně patří například daň z příjmů právnických a fyzických osob, daň z nemovitosti, daň z převodu nemovitosti, darovací daň, dědická daň, silniční daň. Na rozdíl od daní přímých, u nepřímých daní nelze určit osobu, která bude v konečné fázi daň skutečně platit. V podstatě se jedná o daň ze spotřeby, která je obsažena v konečné ceně zboží, nebo služeb. Mezi nepřímé daně patří daň z přidané hodnoty, ekologická daň a daň spotřební.<sup>2</sup>

Spotřební daň je nedílnou součástí příjmů do státního rozpočtu České republiky. Každoročně do něj přispívá nezanedbatelnou částkou zhruba 160 miliard korun ročně.<sup>3</sup> Největší přínos spotřebních daní do státního rozpočtu má daň z minerálních paliv, kam řadíme naftu a benzín, minerální oleje a zkapalněné ropné plyny. Na druhém místě je to daň z tabákových výrobků, dále pak daň z lihu, daň z piva a daň z vína a meziproductů.

V první části mé práce se věnuji obecné problematice spotřebních daní, jejich právní úpravě, obecném ustanovení, vymezení pojmů a významu spotřebních daní v České republice. Druhá část pojednává konkrétně o spotřební dani z piva, třetí část o její historii, ve čtvrté části jsem se zaměřila na správu spotřební daně z piva v současnosti a v páté části jsem nastínila její možnou budoucnost. Šestá část je zaměřena na komparaci správy spotřební daně v České republice a správy spotřební daně na Slovensku. V sedmé části práce jsou uvedeny praktické zkušenosti ze správy spotřební daně z piva v České republice ze dvou hledisek. Prvním je vznik spotřební daně při přijetí vybraných výrobků – piva ze zemí

---

<sup>1</sup> <https://www.finance.cz/zpravy/finance/377709-jak-se-vybiral-y-dane-v-minulosti/>

<sup>2</sup> KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 4., aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2006. ISBN 80-7357-205-2

<sup>3</sup> <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Stranky/celni-sprava.aspx>



Evropské unie, nebo jejich dovoz ze třetích zemí. Druhým je vznik spotřební daně při jejich přímé výrobě.

Cílem mé bakalářské práce je zhodnocení rozdílů správy spotřebních daní z piva v České a Slovenské republice. Komparací vyobrazím rozdíly v současných sazbách a výpočtech spotřební daně z piva, výše inkasa a vliv na státní rozpočet v obou zemích.

Pro dosažení cíle ve své práci jsem použila metody analýzy, komparace a popisu. Metoda analýzy je proces, ve kterém se jedná o rozbor vztahů, vlastností a faktů, které postupují od celku k jeho částem. Metoda komparace je metoda srovnávací a hodnotící, kterou lze využít jak k získání poznatků, tak k jejich hodnocení. Metoda popisu popisuje objekty zkoumání z hlediska kvalitativních a kvantitativních charakteristik.

Dané téma jsem si zvolila proto, že mi je blízké z profesního hlediska. V současnosti pracuji na územním pracovišti celního úřadu na oddělení spotřebních daní.

# 1 OBECNÁ PROBLEMATIKA SPOTŘEBNÍCH DANÍ

Spotřební daně jsou jedny z historicky nejstarších daní a již od jejich vzniku tvořily důležitý přínos do majetku vládnoucí třídy, která daň vybírala. Se spotřebními daněmi se dnes setkáváme na každém kroku. Ovlivňují nejen ceny tabákových výrobků nebo alkoholu, ale postihují také dopravu a energetiku. Jedním z hlavních důvodů jejich uplatnění je přínos financí do státního rozpočtu. V České republice se za vybrané výrobky zatížené spotřební daní považuje konkrétně pivo, víno a meziproducty, líh, tabákové výrobky, minerální oleje, elektřina, pevná paliva a zemní plyn. Dalším důležitým účelem spotřební daně je snížení a regulace poptávky po zboží a také ochrana životního prostředí. Většinou se jedná o výrobky, jejichž spotřeba negativně ovlivňuje zdraví obyvatelstva nebo nepříznivě působí na životní prostředí.

Stejně jako daň z přidané hodnoty řadíme spotřební daň k daním nepřímým. Podobně jako u daně z přidané hodnoty ani spotřební daň neplatí ve skutečnosti výrobce nebo dovozce vybraných výrobků, ale konečný spotřebitel. Dovozece a výrobce spotřební daň pouze odvádí. Rozdíl mezi daní z přidané hodnoty a spotřební daní je v tom, že spotřební daň je vybírána jednorázově, většinou při prodeji od dovozce nebo výrobce konečnému spotřebiteli. To znamená, že při prodeji vybraných výrobků zatížených spotřební daní, je spotřební daň započítaná v konečné prodejní ceně zboží.<sup>4</sup>

## 1.1 Právní úprava spotřebních daní

Spotřební daň se v České republice spravuje od 1. 1. 1993. Její první právní úprava byla v té době vymezena zákonem č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, který prošel mnoha novelizacemi. Bylo nutné co nejdříve přiblížit právní úpravu spotřebních daní platnou v České republice k právnímu režimu Evropské unie. Novelizacemi byly upřesňovány definice předmětu spotřebních daní, sazby se postupně přibližovaly sazbám platným ve státech Evropské unie. Upravoval se režim osvobození od daně a synchronizovaly se podmínky pro dopravu na území Evropské unie pro vybrané výrobky podléhající spotřební dani. Vstupem České

---

<sup>4</sup> <https://www.celnisprava.cz/cz/dane/spotrebni-dane/Stranky/default.aspx> 10

republiky do Evropské unie byl, na základě Směrnice rady 92/12/EHS, přijat zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o spotřebních daních" který nabyl účinnosti 1. 1. 2004. Tento zákon je po několika novelizacích platný až do současnosti.<sup>5</sup>

Správcem spotřebních daní je místně příslušný celní úřad, kterému daňový subjekt podává daňová přiznání, dodatečná daňová přiznání, žádosti o vrácení spotřební daně, přihlášky k registraci, žádosti o potřebná povolení a tak podobně. V současnosti se na území České republiky nacházejí tyto celní úřady: Celní úřad pro Plzeňský kraj, Celní úřad pro Karlovarský kraj, Celní úřad pro Ústecký kraj, Celní úřad pro Liberecký kraj, celní úřad Praha Ruzyně, Celní úřad pro hlavní město Prahu, Celní úřad pro Středočeský kraj, Celní úřad pro Jihočeský kraj, Celní úřad pro Pardubický kraj, Celní úřad pro Královéhradecký kraj, Celní úřad pro kraj Vysočina, Celní úřad pro Jihomoravský kraj, Celní úřad pro Olomoucký kraj, Celní úřad pro Zlínský kraj a Celní úřad pro Moravskoslezský kraj. Jednotlivé celní úřady mají, pro lepší dostupnost, v menších městech svá územní pracoviště. Věcnou a místní příslušnost celních orgánů upravuje Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, který zároveň vymezuje jejich oprávnění a kompetence při jejich činnosti v oblasti správy spotřebních daní.

Postup celních orgánů při správě spotřebních daní je upraven procesním předpisem zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“).

U vybraných výrobků dovezených ze třetích zemí se postupuje podle celního kodexu Společenství a spotřební daň je u nich vybírána v rámci celního řízení.

Přestupky na úseku správy spotřebních daní jsou řešeny podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

V návaznosti na spotřební daně jsou používány také další zákony, které se zaměřují na problematiku některých konkrétních vybraných výrobků, jsou to například:

- Zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu
- Zákon č. 61/1997 Sb., o lihu
- Zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství

---

<sup>5</sup> BAKEŠ, Milan. *Finanční právo*. 6., upr. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-440-7.

- Zákon č. 214/1994 Sb., o barvení a značkování některých uhlovodíkových paliv a maziv a o opatřeních s tím souvisejících
- Zákon č. 311/2006 Sb., zákon o pohonných hmotách
- Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší

Tyto zákony doplňují různé prováděcí předpisy jako jsou vyhlášky a nařízení, vydané příslušnými ústředními orgány státní správy, které v souladu s danými zákony upřesňují některé postupy a podmínky v rámci správy spotřebních daní. Nejdůležitější jsou uvedeny v příloze č. 1.

## **1.2 Obecná ustanovení**

Pro lepší orientaci v mé bakalářské práci, v této kapitole uvádím některé odborné termíny týkající se problematiky spotřebních daní s jejich stručným vysvětlením.

### **1.2.1 Vybrané výrobky**

Předmětem spotřební daně jsou takzvané vybrané výrobky, kterými se rozumí:

- Minerální oleje
- Líh
- pivo
- víno a meziprodukty
- Tabákové výrobky, které jsou předmětem daně z tabákových výrobků

K jejich zdanění na území České republiky dochází v okamžiku propuštění do volného daňového oběhu. To znamená, že vybrané výrobky byly vyrobeny na daňovém území České republiky, nebo přijaty za zemí Evropské unie a došlo k jejich vyskladnění z vymezených prostor pro skladování vybraných výrobků nacházejících se v režimu osvobození od daně, nebo byly dovezeny ze třetích zemí.<sup>6</sup>

### **1.2.2 Spotřební daň**

Spotřebními daněmi na území České republiky jsou:

- Spotřební daň z minerálních olejů

---

<sup>6</sup> § 1 odstavec 2 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daní

- Spotřební daň z lihu
- Spotřební daň z piva
- Spotřební daň z vína a meziproduktů
- Z tabákových výrobků
- Spotřební daň ze zahříváných tabákových výrobků
- Spotřební daň ze surového tabáku

Správu uvedených spotřebních daní od 1. 1. 2004 v České republice vykonávají orgány celní správy.<sup>7</sup>

### **1.2.3 Daňový sklad**

Je to prostorově ohraničené místo na daňovém území České republiky, ve kterém provozovatel daňového skladu za podmínek stanovených § 19 - § 20 zákona o spotřebních daních, vybrané výrobky vyrábí, zpracovává, skladuje, přijímá nebo odesílá, pokud zákon o spotřebních daních nestanoví jinak. Hranice takového místa nesmějí být přerušeny s výjimkou případu, kdy tímto místem prochází veřejná komunikace. Správce daně může určité objekty nebo plochy z prostoru daňového skladu vyjmout.

Provozovatelem daňového skladu může být jak fyzická, tak právnická osoba, avšak pouze na základě povolení k provozování daňového skladu, které vydává příslušný celní úřad jako správce spotřební daně.<sup>8</sup>

### **1.2.4 Uvedení do volného daňového oběhu**

Uvedením vybraných výrobků do volného daňového oběhu vzniká povinnost spotřební daň přiznat a zaplatit. K tomu dochází v okamžiku vyskladnění z daňového skladu, přijetím vybraných výrobků oprávněným příjemcem v místě určení, dovozem ze třetích zemí nebo jejich výrobou. Do volného oběhu jsou také uvedeny vybrané výrobky, které byly vyjmuty z režimu osvobození od daně protiprávně. Většinou k tomu dochází v případech, kdy se tyto činnosti provádějí bez platných povolení.<sup>9</sup>

<sup>7</sup> § 1 odstavec 3) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních

<sup>8</sup> § 3 odstavec 1 písmeno f) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních

<sup>9</sup> § 3 odstavec 2 písmeno k) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních

### 1.2.5 Plátce daně

Plátcem spotřební daně je právnická nebo fyzická osoba, které vznikne povinnost daň přiznat a zaplatit uvedením vybraných výrobků do volného daňového oběhu.<sup>10</sup> Jedná se o daňové subjekty, kteří mají povinnost odvést daň správci daně, kterou ve skutečnosti zaplatí konečný spotřebitel.

U tuzemské výroby vzniká daňová povinnost vyskladněním vybraného výrobku. To znamená opuštěním daňového skladu.

V případě dovozu ze třetích zemí vzniká daňová povinnost dnem vzniku celního dluhu, za předpokladu, že výrobky nebyly uvedené do režimu osvobození od daně, tehdy vzniká daňová povinnost až když je vybraný výrobek propuštěný do volného daňového oběh.

Další vznik daňové povinnosti je podmíněný:

- Porušením podmínek u vybraných výrobků v případě použití na jiné účely, než na které se vztahuje osvobození od daně.
- V případě znehodnocení nebo ztráty během dopravy vybraných výrobků v režimu osvobození od daně.
- Pokud daňový subjekt uplatní nárok na vrácení daně.
- Přijetím vybraných výrobků, které byly propuštěny do volného daňového oběhu v jiném členském státě a byly dopraveny na daňové území České republiky pro účely podnikání.
- Dopravou nebo skladováním bez dokladu prokazující řádné zdanění.

### 1.2.6 Sazba daně

Pro výpočet spotřební daně se použije základ daně, který se vynásobí sazbou daně pro příslušný vybraný výrobek. Každý vybraný výrobek má sazbu daně stanovenou zákonem.<sup>11</sup>

Ve výpočtu spotřební daně z piva je to trochu složitější, zde hraje významnou roli i procento koncentrace extraktu původní mladiny (stupňovitost piva) a důležitá je i velikost pivovaru, respektive množství piva, které ročně vyrobí. Výše daně u piva konkrétní koncentrace, které se uvede do volného daňového oběhu, se vypočítá

---

<sup>10</sup> § 4 zákona o spotřebních daních

<sup>11</sup> § 10 zákona o spotřebních daních

jako součin množství v hektolitrech, příslušné výše procenta koncentrace piva a základní, nebo snížené sazby daně.<sup>12</sup>

**Tabulka č. 1 Sazby daně z vína a meziproductů<sup>13</sup>**

Text	Sazba daně
Šumivá vína podle § 93 odst. 2	2 340 Kč/hl
Tichá vína podle § 93 odst. 3	0Kč/hl
Meziproducty podle § 93 odst. 4	2 340 Kč/hl

**Tabulka č. 2 Sazby daně z minerálních olejů<sup>14</sup>**

Kód nomenklatury	Text	Sazba daně
2710	Motorové benziny a letecké pohonné hmoty benzinového typu podle § 45 odst. 1 písm. ) s obsahem olova do 0,013 g/l	12 840 Kč/1 000 l
	Motorové benziny, ostatní benziny a letecké pohonné hmoty benzinového typu podle § 45 odst. 1 písm. A) s obsahem olova nad 0,013 g/l	13 710 Kč/1 000 l
	Střední oleje a těžké plynové oleje podle § 45 odst. 1 písm. b)	10 950 Kč/1 000 l
	těžké topné oleje podle § 45 odst. 1 písm. c)	473 Kč/t
	odpadní oleje podle § 45 odst. 1 písm. d)	660 Kč/1 000 l
	zkapalněné ropné plyny podle § 45 odst. 1 písm. e)	3 933 Kč/t
	zkapalněné ropné plyny podle § 45 odst. 1 písm. f)	0 Kč/t
2711	Zkapalněné ropné plyny podle § 45 odst. 1 písm. g)	1 290 Kč/t

**Tabulka č. 3 Sazby daně z lihu<sup>15</sup>**

Kód nomenklatury	text	Sazba daně
2207	Líh obsažený ve výrobcích uvedených pod kódem nomenklatury 2207	28 500 Kč/hl etanolu
2208	Líh obsažený ve výrobcích uvedených pod kódem nomenklatury 2208 s výjimkou ovocných destilátů z pěstitelského pálení v množství do 30 l etanolu pro jednoho pěstitele za jedno výrobní období podle zákona o lihu <sup>16</sup>	28 500 Kč/hl etanolu
	Líh obsažený v ovocných destilátech z pěstitelského pálení v množství do 30 l etanolu pro jednoho pěstitele za jedno výrobní období podle zákona o lihu	14 300 Kč/hl etanolu
ostatní		28 500 Kč/hl etanolu

<sup>12</sup> § 85 odstavec 3 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních

<sup>13</sup> § 96 zákona o spotřebních daních

<sup>14</sup> § 48 zákona o spotřebních daních

<sup>15</sup> § 70 zákona o spotřebních daních

<sup>16</sup> § 2 odst. 1 písm. o) a zákona č. 61/1997 Sb., o lihu, ve znění pozdějších předpisů

**Tabulka č. 4 Sazby pro výpočet spotřební daně z piva<sup>17</sup>**

Kód nomenklatury	Sazba daně v Kč/hl za každé celé hmotnostní procento extraktu původní mladiny					
	Základní sazba	Snížené sazby pro nezávislé pivovary				
		Velikostní skupina podle výroby v hl ročně				
		do 10 000 včetně	nad 10 000 do 50 000 včetně	nad 50 000 do 100 000 včetně	nad 100 000 do 500 000 včetně	nad 500 000 do 2 000 000 včetně
2203, 2206	32,00 Kč	16,00 Kč	19,20 Kč	22,40 Kč	25,60 Kč	28,80 Kč

**Tabulka č. 5 Sazby daně z tabákových výrobků<sup>18</sup>**

Text	Sazba daně		
	Procentní část	Pevná část	minimální
Cigarety	27 %	1,46 Kč/kus	Celkem nejméně však 2,63 Kč/kus
Doutníky, cigarillos		1,71 Kč/kus	
Tabák ke kouření		2 236,00 Kč/kg	

### 1.2.7 Zdaňovací období

Zdaňovací období je časový úsek, ve kterém dochází k propuštění vybraných výrobků do volného oběhu, čímž vzniká plátcům daně povinnost spotřební daň přiznat a zaplatit. U spotřební daně je to kalendářní měsíc.<sup>19</sup>

### 1.2.8 Daňové přiznání a splatnost daně

Plátce daně, jemuž vznikla v daném zdaňovacím období daňová povinnost, podá u příslušného celního úřadu daňové přiznání samostatně za každou daň, a to do 25. dne následujícího měsíce po zdaňovacím období, ve kterém tato povinnost vznikla. Formuláře pro podání spotřební daně jsou veřejnosti přístupné na webových stránkách celní správy.

U dovezených vybraných výrobků ze třetích zemí se za daňové přiznání považuje celní prohlášení, kterým se propouštějí do příslušného celního režimu.

Povinnost zaplatit spotřební daň má plátce daně do 40. dne po skončení zdaňovacího období, ve kterém vznikla daňová povinnost.<sup>20</sup>

<sup>17</sup> § 85 zákona o spotřebních daních

<sup>18</sup> § 104 zákona o spotřebních daních

<sup>19</sup> § 17 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních

<sup>20</sup> § 18 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních



### 1.3 Význam spotřebních daní v České republice

Původní význam spotřební daně, která byla v historii nazývána akcíz, byl finanční příjem do státních a městských pokladen v podobě mýtného a trhových poplatků. Byl to poplatek za přepravu zboží za hranice velkých uzavřených měst Rakouska – Uherska. Těmto hranicím se říkalo „Potravní čára“.<sup>21</sup>

V dnešní době je spotřební daň využívána v první řadě jako regulační nástroj v politické a finanční sféře. Mimo jiné slouží ke zvyšování příjmu do státního rozpočtu, ochraně životního prostředí, řeší otázky bezpečnosti, zdraví a morálky společnosti.

Uvalením výběru, zvýšením nebo snížením spotřební daně na určitou komoditu, se dá ovlivnit její prodej, poptávka a spotřeba. Toho se využívá zejména u snižování poptávky u škodlivého zboží, jako je například alkohol a tabák. Jednoznačně se jedná o produkty, které škodí lidskému zdraví. Díky zatížení spotřební daní je cena těchto produktů vyšší a poptávka klesá kvůli vyšší ceně. Finanční prostředky získané výběrem spotřebních daní putují do státního rozpočtu. Tyto peníze jsou z části využívány k prevenci a řešení důsledků kouření a pití alkoholu. Patří sem například různá odvykací centra a léčebny, různé kampaně proti kouření, léčba rakoviny plic a podobně.<sup>22</sup>

Správa spotřebních daní nezahrnuje jen její výběr, ale i povolování daňových skladů a oprávněných příjemců, vydávání tabákových nálepek a kontrolních pásek, vrácení daní za dodržení zákonných podmínek, kontrola dodržování podmínek uvedených v povolení, kontrolu zařízení pro výrobu alkoholu a alkoholických nápojů, dohled na přepravu zboží podléhající spotřební dani z jiného členského státu evropské unie dopravováno v režimu osvobození od daně.

---

<sup>21</sup> [https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Potravn%C3%AD\\_da%C5%88\\_na\\_%C4%8D%C3%A1%C5%99e](https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Potravn%C3%AD_da%C5%88_na_%C4%8D%C3%A1%C5%99e)

<sup>22</sup> [https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Stranky/o-ceske-cs.aspx#Správa spotřebních a ekologických daní](https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Stranky/o-ceske-cs.aspx#Správa%20spotřebních%20a%20ekologických%20daní)

## 2 Spotřební daň z piva

Spotřební daň z piva sice nepatří mezi daně, které významně přispívají do státního rozpočtu nějak vysokou částkou, ale vzhledem ke spotřebě piva v České republice na jednoho obyvatele není tak úplně zanedbatelná. V současnosti vypije průměrně každý Čech (včetně nemluvňat) 140 litrů piva ročně, což znamená 280 piv na osobu. Celkem se v naší republice spotřebuje více než 15 milionů hektolitrů piva ročně.<sup>23</sup> Dá se tedy říct, že spotřební daň z piva je v našem státě, jedním ze stabilních příjmů do státní pokladny.

Problematika spotřební daně z piva je upravena v zákoně o spotřebních daních, v hlavě III §§ 80 až 91.

### 2.1 Plátce daně z piva

Plátce daně z piva je každá právnická nebo fyzická osoba, které bylo vydáno povolení provozovat daňový sklad, dále pak osoba, která je oprávněným příjemcem, odesílatelem nebo výrobcem, jimž vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit uvedením piva do volného daňového oběhu. Plátcem spotřební daně z piva se stává také dovozce, který při dovozu piva neuplatní režim podmíněného osvobození od daně.

Plátcí daně se také mohou stát právnické nebo fyzické osoby, které nakládají s větším množstvím vybraných výrobků za účelem podnikání, u kterých není prokázáno jejich zdanění, nebo jejich oprávněné nabytí bez daně.

Obecně plátce daně sice daň odvádí státu, ale má možnost přenést ji na jiný subjekt. To znamená zahrnout ji do prodejní ceny pro konečného spotřebitele. V praxi to znamená, že spotřební daň platí výrobce piva v okamžiku jeho propuštění do volného oběhu, ale částka spotřební daně je obsažena v prodejní ceně u konečného spotřebitele.

V § 80 zákona o spotřebních daních je uvedeno, kdo plátcem spotřební daně z piva není.

Není jím fyzická osoba, která provozuje domácí výrobu piva pro vlastní spotřebu, pro spotřebu členů její domácnosti a osob jí blízkých a nesmí dojít k jeho prodeji.

---

<sup>23</sup> [https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane\\_Vyhodnoceni-Pr-002\\_2020\\_Informace-o-cinnosti-CS-CR.pdf](https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni-Pr-002_2020_Informace-o-cinnosti-CS-CR.pdf)

Datum zahájení, místo výroby a předpokládané množství vyrobeného množství piva v kalendářním roce má tato fyzická osoba povinnost předem ohlásit příslušnému správci daně. Množství takto vyrobeného piva nesmí přesáhnout 2 000 litrů v daném roce za předpokladu, že nedojde k jeho prodeji.

## 2.2 Předmět daně z piva

Pivem jako předmětem daně se pro účely zákona o spotřebních daních rozumí:

- a) výrobek uvedený pod kódem nomenklatury 2203 obsahující více než 0,5 % objemových alkoholu, nebo
- b) směsi výrobku uvedeného v písmenu a) s nealkoholickými nápoji uvedené pod kódem nomenklatury 2206 obsahující více než 0,5 % objemových alkoholu.<sup>24</sup>

Kód nomenklatury je číselné označení vybraných výrobků, uvedené v nařízení Rady č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o Společném celním sazebníku.<sup>25</sup>

Spotřební dani z piva podléhá všechno pivo vyrobené ze sladu a směsi piva s nealkoholickými nápoji, které přesahuje 0,5 % alkoholu. Nealkoholické pivo se za vybraný výrobek nepovažuje a spotřební dani nepodléhá, pouze však za předpokladu, že nedochází k jeho výrobě odlihováním alkoholického piva. V takovém případě by se jednalo o výrobu lihu, pro kterou by bylo potřeba další povolení a registrace ke spotřební dani z lihu.

## 2.3 Sazba daně a její výpočet

Výše sazby spotřební daně z piva se od 1. 1. 2004, kdy Česká republika vstoupila do Evropské unie nezměnila až do 31. 12. 2009, kdy byla sazba daně z piva zvýšena o třetinu. Tato výše sazby je platná až do současnosti.

Výše spotřební daně z piva se vypočítá jako součin množství piva v hektolitrech příslušného procenta koncentrace extraktu původní mladiny piva a základní nebo snížené sazby daně zařazené do pěti velikostních skupin.

---

<sup>24</sup> § 81 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních

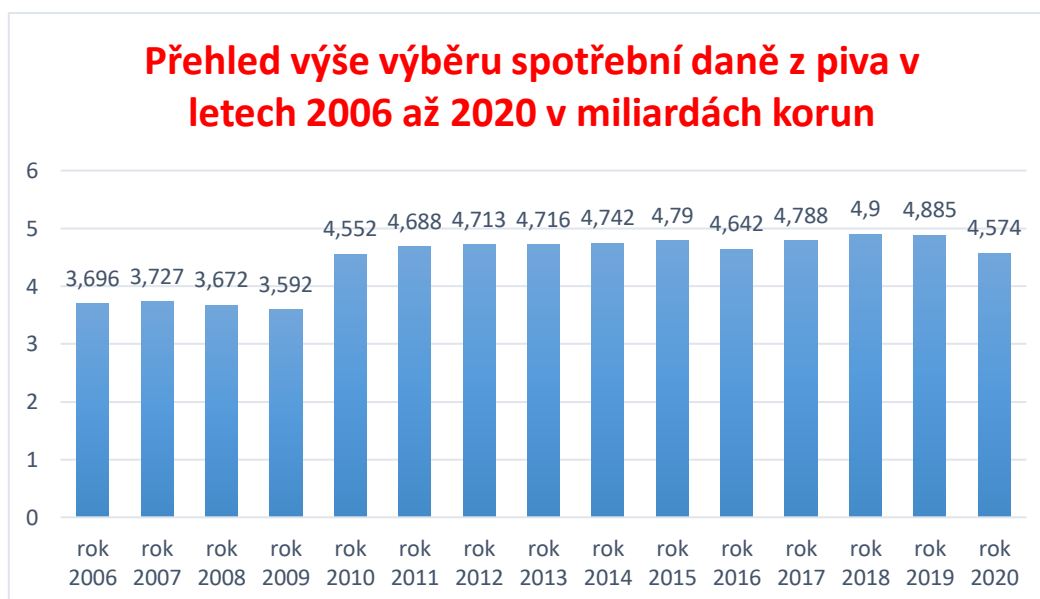
<sup>25</sup> § 3a zákona o spotřebních daních

Základní sazba daně je sazba, která se pro výpočet používá u piva vyrobeného v pivovaru, který má roční výrobu větší než 200 000 hl, nebo u piva, které bylo dovezeno a není u něj doloženo, jak velkou roční produkci piva má výrobce. Snížené sazby se pro výpočet spotřební daně použijí pro pivo, které bylo vyrobeno v malém nezávislém pivovaru.

*Tabulka č.6 rozdíl sazeb daně z piva v Kč/hl za každé hmotnostní procento extraktu původní mladiny v letech 2003 až 2009 a 2010 až 2021:*

Sazba daně podle výroby v tis. hl ročně						
období	Základní sazba	0-10	10-50	50-100	100-150	150-200
2003-2009	24,00 Kč	12,00 Kč	14,40 Kč	16,80 Kč	19,20 Kč	21,60 Kč
2010-2021	32,00 Kč	16,00 Kč	19,20 Kč	22,40 Kč	25,60 Kč	28,80 Kč

*Graf č. 1 čerpáno z webu <https://www.celnisprava.cz>*



Na grafu č. 1 je patrné, že zvýšení sazby v roce 2010 mělo efekt na zvýšení vybrané částky spotřební daně z piva v korunách.

Graf č. 2 čerpáno z webu <https://www.celnisprava.cz>



Na grafu č. 2 je patrné, že po zvýšení sazby daně došlo k poklesu produkce piva v hektolitrech.

Z údajů v grafech č. 1 a č. 2 vyplývá, že zvýšením sazby daně z piva došlo k regulaci prodeje, poptávky a spotřeby piva.

## 2.4 Malý nezávislý pivovar

Malý nezávislý pivovar je pivovar, jehož roční výroba nepřesáhla 200 000 hl piva a splňuje tyto podmínky:

- a) není právně ani hospodářsky závislý na jiném pivovaru,
- b) nadzemní ani podzemní provozní a skladovací prostory nejsou technologicky, či jinak propojeny s prostory jiného pivovaru.
- c) v pivovaru nesmí chybět některý hlavní výrobní provozní soubor, který se skládá z varny, spilky a ležáckého sklepa.<sup>26</sup>

Pivovar je právně nebo hospodářsky závislý, pokud:

- a) Vlastní více než 50% podílu na čistém majetku nebo disponuje více než 50 % hlasovacích práv jiného pivovaru
- b) Chybí některý hlavní výrobní provozní soubor v pivovaru.
- c) Byla uzavřena jakákoliv dohoda, z níž lze dovodit přímou nebo nepřímou hospodářskou nebo právní závislost na jiném pivovaru.<sup>27</sup>

<sup>26</sup> <https://www.celnisprava.cz/cz/dane/spotrebni-dane/ostatni/Stranky/default.aspx>

<sup>27</sup> § 82 odstavec 2 zákon o spotřebních daních

Pokud malý nezávislý pivovar vyrábí pivo v licenci a chce zůstat malým nezávislým pivovarem, nesmí společná roční výroba převýšit 200 000 hl v daném kalendářním roce. Dále nesmí výroba piva v licenci překročit 49 % jeho roční výroby.

Dochází-li ke spolupráci dvou nebo více malých pivovarů nesmí jejich společná roční výroba převýšit 200 000 hl za rok. Pak se považují tyto pivovary za jeden malý nezávislý pivovar. Do roční výroby se zahrnuje veškeré pivo, které bylo v daném kalendářním roce vyrobeno. Pivo vyrobené v licenci musí být vždy zdaněno základní sazbou.

Koncentrace piva se uvádí v procentech extraktu původní mladiny před zkvašením a je vyjádřena ve stupních Plato (°P). K měření extraktu původní mladiny se v pivovarnictví používá certifikovaný sacharometr, nebo refraktometr.

### 3 Historie daní a poplatků v pivovarnictví v Čechách

Poplatky z vaření piva jsou u nás písemně doloženy již od 13. století. Jakmile se výroba piva stala výnosným podnikáním, začaly se na tuto činnost uvalovat různé daně a poplatky.

V Praze se tehdy vybíral poplatek zvaný „ungelt“ z každého sudu piva. Tyto poplatky byly vybírány nepravidelně, tedy neměly charakter trvalých daní. Platily se panovníkovi, šlechtě, církvi, zemským stavům a některým větším městům. Daň se platila nejen z vaření piva, ale i z ječmene určeného pro jeho výrobu.

V 15. století se zavedl poplatek za výrobu sladu takzvané povarné. Dalším poplatkem bylo posudné, což byla daň z každého prodaného sudu piva. Platil se i poplatek za odběr vody používané k vaření piva. Pivo se stávalo čím dál oblíbenějším nápojem, a jeho spotřeba rostla. Pro vrchnost, která tyto poplatky vybírala, se stalo pivo z ekonomického hlediska velmi lukrativním artiklem, který významně přispíval do jejich příjmů, a poplatky se začaly zvyšovat.<sup>28</sup>

V druhé polovině 16. století byla zavedena daň z piva takzvaný akcíz, jako stálý a pravidelný poplatek, který se vybíral z vyrobeného i dovezeného piva. Stanovily se také přesné míry objemu sudů a zanikl rozdíl mezi ječným a pšeničným pivem.<sup>29</sup>

V 19. století poplatky z výroby a prodeje piva již byly vybírány do státní pokladny tehdejšího Rakouska – Uherska. Výběr těchto daní měla na starost ozbrojená a uniformovaná finanční stráž, která měla čtyři hodnosti: 1. ausser, 2. oberausser, 3. respicient, 4. komisař. Dohlíželi na to, aby nedocházelo k nezákonné výrobě piva a tím k úniku daní. Varna byla opatřena plombou a tři dny před každou novou várkou musel sládek vyplnit předepsaný tiskopis (boletu) a donést ho na komisařství k potvrzení termínu vaření. Samotné vaření probíhalo pod dohledem pracovníka finanční stráže, který na konci várky změřil množství zchladlé mladiny a její stupňovitost a pak varnu zapečetil.<sup>30</sup>

---

<sup>28</sup> ZÝBRT, Věnek. *Velká kniha piva*. První vydání, Olomouc 2005. Rubico. ISBN 80-7346-054-8. 42s

<sup>29</sup> SEDLÁČEK, Karel. *Průvodce dějinami celnictví v českých zemích od středověku do dvacátého století*, Praha 2017. ISBN 978-80-270-1661-7

<sup>30</sup> CHLÁDEK, Ladislav. *Pivovarnictví*. První vydání, Praha 2007. Grada Publishing. ISBN 978-80-2471616-9. 45 s

Během první světové války byly na některé nepřímé daně, mezi něž patřila i spotřební daň z piva, uvaleny takzvané válečné přírázky jejichž platnost se neustále prodlužovala převážně z ekonomických důvodů.

V roce 1918 se vznikem Československa byl zřízen první finanční úřad, který spadal pod Ministerstvo financí. Nově vytvořená republika převzala všechny zákony Rakouska – Uherska.<sup>31</sup> Pivo v té době podléhalo všeobecné nápojové dani, která byla rozdělena do tří sazeb podle toho, zda šlo o výčepní pivo, ležácké pivo nebo pivo speciální a platila se z jednoho litru nápoje. Zdanění piva všeobecnou nápojovou daní podléhalo pivo jak vyrobené v tuzemsku, tak i dovezené ze zahraničí. Plátce všeobecné nápojové daně byl výrobce, který daň odváděl před opuštěním piva z pivovaru, nebo u dovozce při dovozu.<sup>32</sup>

V období komunismu v tehdejším Československu byla daň z piva nejprve od roku 1952 zahrnuta do všeobecné nákupní daně. V roce 1953 byla všeobecná nákupní daň nahrazena daní z obratu.<sup>33</sup>

K výrazným změnám došlo po roce 1989 kdy po daňové reformě byla daň z obratu nahrazena daní z přidané hodnoty a spotřební daní. K 1. 1. 1993 vešel v platnost Zákon č. 212/1992 Sb., o soustavě daní, kterým byly zavedeny spotřební daně z vybraných výrobků, mezi něž patřila i daň z piva.

Výběr spotřební daně byl upraven zákonem č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních. Správa spotřebních daní byla rozdělena mezi finanční a celní úřady. Daně související s vnitrostátním obchodem spravovali finanční úřady a daně a poplatky vzniklé při dovozu a vývozu zboží do zahraničí spadaly pod správu celních úřadů.

---

<sup>31</sup> ŠIROKÝ, Jan a kol. *Daňová teorie: s praktickou aplikací*. vyd. 2. Praha: C.H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-005-8.

<sup>32</sup> BUJŇÁKOVÁ, Mária a kol. *Dane a ich právna úprava v Slovenskej republike v kontextě daňovej politiky EÚ*. Košice:Univerzita Pavla Jozefa Štefánika v Košiciach, 2015. ISBN 978-80-8152-246-8.

<sup>33</sup> BUJŇÁKOVÁ, Mária a kol. *Dane a ich právna úprava v Slovenskej republike v kontextě daňovej politiky EÚ*. Košice:Univerzita Pavla Jozefa Štefánika v Košiciach, 2015. ISBN 978-80-8152-246-8.



## 4 Současnost správy spotřební daně z piva

Významná změna nastala v roce 2004, po vstupu České republiky do Evropské unie. Z důvodu sjednocení právních předpisů České republiky s právními předpisy evropské unie byl zákon č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních zrušen a nahrazen novým zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních s účinností od 1. 1. 2004. Vzhledem k faktu, že Česko patří mezi pivní velmoci a spotřeba piva v litrech na osobu je spolu s Německem a Rakouskem nejvyšší ze států Evropské unie, je jasné, že výběr spotřební daně z piva je jedním ze stabilních příjmů do státní pokladny. V roce 2019 bylo na spotřební dani z piva vybráno celkem 4 696 100 000 korun. V dalším roce 2020 došlo k mírnému poklesu převážně z důvodu zavedení protiepidemiologických vládních opatření přijatých k eliminaci pandemie COVID-19. V roce 2020 se vybralo na spotřební dani z piva 4 497 000 000 korun což je o 4,2 % méně než v předešlém roce.<sup>34</sup> Obliba konzumace piva má v naší zemi dlouholetou tradici. V průměru každý Čech vypije za rok 280 půllitrů piva což je v přepočtu 140 litrů na osobu. Je víc než zřejmé, že zmíněný pokles je jen dočasný a po odeznění důvodů k přijatým opatřením a navrácení k normálnímu životu se ve spotřebě piva dá opět očekávat nárůst.

*Inkaso spotřební daně z piva v letech 2019-2020 (včetně dovozu a po odečtení vrácené SPD) v mil. Kč.*

	skutečnost		%
	2019	2020	2020/2019
SPD z piva	4 696,1	4 497,0	95,8

V současnosti odvádějí pivovary spotřební daň měsíčně podle vykázaného množství piva propuštěného do volného daňového oběhu a podle stupňovitosti, a to buď se základní nebo sníženou sazbou.

Největší podíl na odvedené spotřební dani mají samozřejmě největší pivovary s výstavem větším než 200 000 hektolitrů za rok u kterých se ve výpočtu spotřební daně používá základní sazba. Výše odvodu spotřební daně od malých nezávislých pivovarů se podílí zhruba jen 1,5 % z celkové vybrané částky spotřební daně z

<sup>34</sup> [https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane\\_Vyhodnoceni-Pr-002\\_2020\\_Informace-o-cinnosti-CS-CR.pdf](https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni-Pr-002_2020_Informace-o-cinnosti-CS-CR.pdf)

piva za rok.<sup>35</sup>Takto propastný rozdíl není zapříčiněn výškou sazby, ale rozdílem ve výstavu piva. Avšak malé pivovary a minipivovary jsou v České republice na vzestupu, a to díky zvýšenému zájmu veřejnosti o piva speciální, na která se tyto pivovárky specializují. Počet malých nezávislých pivovarů se v současnosti v Čechách pohybuje okolo 400 a jejich počet se pořád zvyšuje. Jedná se většinou o podniky s výrobou do 1 000 hektolitrů za rok. Současná právní úprava spotřební daně z piva je zaměřená spíše na pivovary s výstavem nad 10 000 hl za rok. Podmínky, které všechny pivovary musí splňovat jakožto daňové sklady, jsou pro majitele minipivovarů velmi administrativně zatěžující.

---

<sup>35</sup> <https://www.celnisprava.cz/cz/dane/statistiky/Stranky/pivo.aspx>

## 5 BUDOUCNOST SPOTŘEBNÍ DANĚ Z PIVA

Případná novelizace zákona o spotřební dani z piva by se v tomto odvětví měla zaměřit v první řadě na podporu rozvoje malých nezávislých pivovarů a minipivovarů, ve kterých je v současné době budoucnost českého pivovarnictví.

Ze strany provozovatelů minipivovarů přišel návrh na výběr spotřební daně, který spočíval ve zřízení paušálního poplatku za spotřební daň z piva, který by byl vypočítáván z průměru plateb za poslední roky a platil by se ročně, nebo čtvrtletně. Tento návrh však nelze realizovat z důvodu nesouladu s podmínkami uvedenými ve Směrnici rady 92//83/EHS článku 4.

Reálná úleva pro provozovatele minipivovarů by mohlo být alespoň zjednodušení administrativy, a to například v pravidelném vykazování ekonomické stability a prokazování bezdlužnosti, které musí každý provozovatel daňového skladu prokazovat každé dva roky správci daně.

Určitým řešením mohl být projekt JIM (Jednotné inkasní místo), který byl v prosinci 2006 schválen usnesením vlády České republiky č. 1462 jako „Záměr sloučení daní, cel a pojistného na veřejnoprávní pojištění“. Projekt JIM spočíval ve vytvoření nové soustavy orgánů státní správy, která by integrovala funkce výběrů a příjmů veřejných rozpočtů, všech daní, cel a sociálního a zdravotního pojištění, na jeden účet. Poplatník a plátce by tak měl v podstatě jen jednoho partnera, vůči kterému by splňoval všechny svoje registrační povinnosti a platil by všechny odvody jemu. Byl by tak kontrolován jedním kontrolním orgánem. Zřízením jednoho inkasního místa mělo dojít k celkovému zjednodušení systému a maximálnímu snížení administrativní zátěže, jak pro veřejnost, tak i pro stát. Bohužel do dnes nebyl tento projekt realizován.

V posledních letech vzrůstá také obliba takzvaného „domovarnictví“ - vaření piva v domácích podmínkách soukromými fyzickými osobami. Tomuto trendu jistě přispěla i současná situace vzniklá různými protiepidemickými opatřeními, která k domácí výrobě piva přímo vybízela. Domácí výrobu může provádět fyzická osoba pouze pro vlastní spotřebu, pro spotřebu osob tvořících společnou domácnost, pro spotřebu osob jí blízkých nebo jejích hostů.<sup>36</sup>

---

<sup>36</sup> § 80 zákona o spotřebních daních

Tato domácí výroba, by v budoucnosti mohla probíhat bez oznamovací povinnosti, které podléhá dnes, podobně jako tomu je u výrobce tichého vína do 2000 l v kalendářním roce.<sup>37</sup>

Budoucnost spotřební daně z piva se může ubírat několika směry. Jedním z nich je snížení spotřební daně z piva a tím zvýšení jeho výroby. Jak u základní sazby, tak i u snížené sazby v návaznosti na Směrnici rady 92/83/EHS. Tím by se dosáhlo snížení nákladů pro výrobu piva, který je širokou veřejností vnímán jako národní nápoj s dlouholetou tradicí. Snížila by se tak prodejní cena a spotřeba by vzrostla. Druhým směrem je pro veřejnost méně atraktivní varianta. Sazby ke spotřební dani z piva naopak zvýšit. Spotřeba piva by tímto krokem sice klesla, ale částka vybraná na spotřební dani z piva by se zvýšila. Jak je patrné z roku 2009, kdy ke zvýšení došlo viz. graf č. 1 a 2 v kapitole 2.3.

Spotřební daně jsou selektivní, to znamená, že platí pro nějakou konkrétní skupinu vybraných výrobků, které jsou známé jako výrobky související se zdravotními riziky, nebo jsou nebezpečné pro životní prostředí. I když pivo nemá vysoký obsah alkoholu, stále je to alkoholický nápoj. Je nasnadě zda má zvyšování konzumace piva pro společnost přínos, nebo společnosti naopak škodí. Obě varianty mají svá odůvodnění.

---

<sup>37</sup> § 92 zákona o spotřebních daních

## 6 POROVNÁNÍ SPRÁVY SPOTŘEBNÍ DANĚ Z PIVA V ČR A SK

V roce 2004 po vstupu České a Slovenské republiky do Evropské unie, proběhla v obou státech daňová reforma, která ovlivnila strukturu výběru daní a daňových povinností u daňových poplatníků. Některé daňové zákony byly zrušeny a nahrazeny jinými a u jiných došlo k podstatným změnám. Přijetí České a Slovenské republiky do Evropské unie zapříčinilo, že se sazby spotřebních daní v obou státech podrobily podmínkám stanovených směrnicemi Rady 92/83/EHS a 92/84/EHS. U spotřebních daní došlo u obou států k harmonizaci se zákony ostatních členských států Evropské unie.

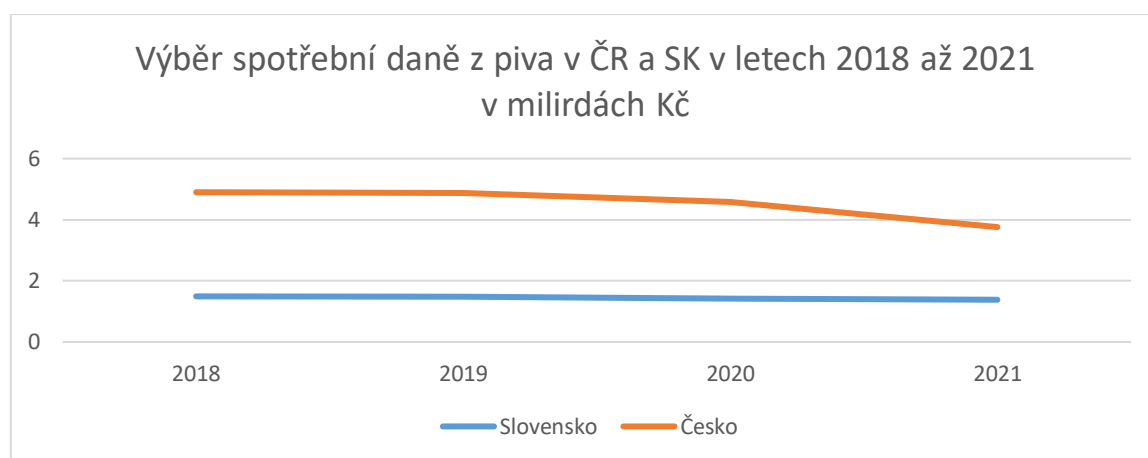
V České republice je spotřební daň z piva spolu s daněmi z lihu, vína a meziproductů, minerálních olejů a tabákových výrobků upravená v zákoně č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních. Zvláště jsou pak upravené energetické daně z elektřiny, z pevných paliv, ze zemního plynu a některých dalších plynů, zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů.

Podobně, jako v České republice se na Slovensku spotřební daň z piva upravuje speciálním zákonem č. 530/2011 Z.z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov, který obsahuje spotřební daň z lihu, piva, vína a meziproductů. Další zákony spotřebních daní pak jsou: zákon č. 609/2007 Z.z. o spotrebnej dani elektriny, uhlia a zemného plynu a zákon č. 98/2004 Z.z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja.

Oba státy se ve výběru spotřební daně z piva řídí směrnicí Rady 92/12/EHS ve které je stanovena obecná úprava pro výrobky podléhající spotřební dani a směrnicí Rady 92/84/EHS ve které jsou stanoveny minimální sazby spotřební daně, které mají být ukládány v členských státech na alkohol a alkoholické nápoje. Ve směrnici Rady 92/83/EHS o harmonizaci struktury spotřebních daní z alkoholu a alkoholických nápojů jsou v oddíle I, článek 3 uvedeny dvě možné varianty výpočtu spotřební daně z piva. Česká republika se řídí variantou č. 1 ve které je uvedeno, že vybraná spotřební daň se vypočítá podle počtu hektolitrů/stupňů Plato. Na Slovensku se řídí tou druhou variantou a to, že spotřební daň se vypočítá podle počtu hektolitrů/stupňů skutečného obsahu alkoholu.

V roce 2021 bylo v České republice vybráno na spotřební dani z piva zhruba 3 760 000 000 Kč. Na Slovensku ve stejném roce pouze cca 231 230 000 eur, v přepočtu na koruny 1 382 500 000 Kč. Při porovnání částek na spotřební dani z piva u obou států je patrné, že efektivnější výběr vychází na Českou republiku. A to i s ohledem na skutečnost, že Slováků je téměř o polovinu méně než Čechů. Zejména v České republice je v posledních dvou letech viditelný pokles ve výběru zapříčiněný protiepidemickými opatřeními. Ale výběr spotřebních daní z piva je v Čechách stále zhruba třikrát vyšší než na Slovensku.

Graf č. 3 výběr spotřební daně z piva v ČR a SR



Zdroj: vlastní tvorba na základě informací dostupných na webových stránkách Ministerstva financí SK<sup>38</sup> a Výročných zpráv Celní správy ČR<sup>39</sup>

## 6.1 Rozdíly správy spotřební daně z piva v ČR

Spotřební daň z piva je v České republice upravena v zákoně o spotřebních daních v § 80 až § 91.

Předmět spotřební daně z piva je vybraný výrobek obsahující víc jak 0,5 % objemu alkoholu, který vznikl kvašením mladiny a každá směs alkoholických výrobků s nealkoholickými výrobky obsahující víc jak 0,5 % objemu. Mladinou se rozumí roztok cukru a ostatních látek, získaných z různých druhů sladu, cukru nebo nesladových obilnin, převažené chmelem nebo jinými chmelovými výrobky. Koncentrace piva se vyjadřuje v procentech extraktu původní mladiny před svašením, který se stanovuje výpočtem podle velkého Ballingova vzorce.

<sup>38</sup> <https://www.mfsr.sk/sk/financie/institut-finacnej-politiky/ekonomicke-statistiky/danove-prijmy/>

<sup>39</sup> <https://www.celnisprava.cz/cz/dane/statistiky/Stranky/pivo.aspx>

$$p(\%) = \frac{(2,0665 A + E_s) 100}{100 + 1,0665 A}$$

*Ballingův vzorec*

Vysvětlivky ke vzorci pro výpočet extraktu původní mladiny:

P - extrakt původní mladiny

$E_s$  - hmotnostní procento skutečného (nezkvašeného) extraktu piva, se stanoví pyknometricky, popřípadě denzitometricky, po oddestilování alkoholu a doplnění destilovanou vodou na původní hmotnost vzorku

A - hmotnostní procento alkoholu stanovené v destilátu pyknometricky, popřípadě denzitometricky

Měření Ballingovým vzorcem se provádí pouze v akreditovaných laboratořích. Při výrobě v pivovarech je extrakt původní mladiny měřen pomocí certifikovanými sacharometry nebo refraktometry.

### **6.1.1 Výpočet spotřební daně z piva v České republice**

Základem spotřební daně z piva je množství vyjádřené v hektolitrech, které je zaokrouhlené na dvě desetinná místa. Spotřební daň z piva se v České republice vypočítá jako součin množství piva v hektolitrech, příslušné výše procenta extraktu původní mladiny a základní nebo snížené sazby daně. Při výpočtu se u extraktu původní mladiny k desetinným místům nepřihlíží.

Základní sazba pro pivovary přesahující roční výrobu 200 000 hektolitrů a dovezené pivo, které nemá potvrzení o výrobě malým nezávislým pivovarem je 32 Kč.

Snížené sazby pro malé nezávislé pivovary jsou při výrobě piva do 10 000 hl 16Kč, nad 10 000 hl do 50 000 hl 19,2 Kč, nad 50 000 hl do 100 000 hl 22,40 Kč, nad 100 000 hl do 150 000 hl 25,60 Kč a nad 150 000 do 200 000 hl 28,80 Kč

V praxi má hotové pivo „dvanáctka“ extrakt původní mladiny od 12,01°P do 12,99°P. Dle § 85 zákona o spotřebních daních, kde je uvedeno, že k desetinným místům se nepřihlíží, se tedy pro výpočet spotřební daně použije výše procenta extraktu původní mladiny vždy 12°P.

Pro modelový příklad byl vybrán malý nezávislý pivovar, který za rok vyrobí celkové množství piva 8 652 hektolitřů. Jeho roční výroba tedy nepřesáhne 10 000 hl a sazba spotřební daně činí 16 Kč/hl za každé hmotnostní procento extraktu původní mladiny. V prosinci 2021 vyskladnil pivovar z prostor daňového skladu (propustil do volného daňového oběhu) 1 800 litrů piva, které mělo extrakt původní mladiny 12,3 °P s obsahem 4,2 % alkoholu. V daňovém přiznání ke spotřební dani z piva za zdaňovací období prosinec 2021 plátce daně uvede pivo označené kódem 220301, s procentem 12°P, v množství 18 hl. Výše spotřební daně u tohoto piva bude 3 456,00 Kč.

Názorný výpočet spotřební daně u výše uvedeného piva:

$$12 \times 16 \times 18 = 3\,456$$

### **6.1.2 Daňové přiznání a splatnost daně v České republice**

Plátce, kterému vznikla povinnost ke spotřební dani z piva, podá daňové přiznání k 25. dni následujícího měsíce po skončení zdaňovacího období, ve kterém tato povinnost vznikla. Daňové přiznání se podává na formuláři, který je zveřejněn na webových stránkách celní správy. Vzor tiskopisu daňového přiznání ke spotřební dani z piva je součástí přílohy č. 2.

Splatnost této daně je do 40. dne po skončení zdaňovacího období, ve kterém povinnost daň přiznat a zaplatit vznikla. Pokud plátce daně zjistí, že daňové přiznání, které předložil, je nesprávné nebo neúplné, podá dodatečné daňové přiznání za zdaňovací období, ke kterému se událost vztahuje. Dodatečné daňové přiznání má daňový subjekt povinnost podat do konce měsíce následujícím po měsíci ve kterém tato povinnost vznikla.<sup>40</sup>

V rámci daňového přiznání má plátce daně z piva možnost žádat o vrácení daně u těch výrobků, které byly již propuštěny do volného daňového oběhu a spotřební daň z nich byla zaplacená. Tento nárok lze uplatnit u výrobků, které byly vyvezeny mimo daňové území České republiky. Ať už na území jiného státu Evropské unie, nebo do třetích zemí. Při uplatnění vrácení spotřební daně je potřeba splnit řadu podmínek:

---

<sup>40</sup> § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád



- Před zahájením dopravy piva do jiného státu Evropské unie, u kterého bude plátce uplatňovat vrácení spotřební daně, je plátce povinen před odesláním piva příslušnému správci daně oznámit, že u těchto výrobků bude nárok uplatňovat.
- Dále musí být tyto vybrané výrobky dopravovány se zjednodušeným průvodním dokladem. K daňovému přiznání plátce předloží potvrzený zjednodušený průvodní doklad příjemcem, doklad o tom, že za vybrané výrobky, které byly dopraveny do jiného členského státu Evropské unie, byla spotřební daň z piva přiznána a zaplacená v České republice a doklad o zaplacení daně v členském státě určení.

Nárok na vrácení daně vzniká splněním všech podmínek.<sup>41</sup> Tento nárok zaniká, pokud není uplatněn do 6 měsíců od jeho vzniku.<sup>42</sup>

### 6.1.3 Pivo osvobozené od daně

V některých případech je pivo od spotřební daně osvobozené a do daňového přiznání se neuvádí. Musí se však vést ve zvláštní evidenci, která se uchovává po dobu 3 let.

Od spotřební daně je osvobozené pivo:

- a) které je použito pro výrobu octa uvedeného pod kódem nomenklatury 2209,
- b) pro výrobu a přípravu léčiv,
- c) pro výrobu přísad do potravin a nápojů, jejichž obsah alkoholu nepřesahuje 1,2 % objemových,
- d) pro výrobu potravin, pokud obsah v nich nepřekročí 8,5 litru alkoholu na 100 kg výrobku,
- e) pivo ve výši technicky zdůvodněných výrobních ztrát, u kterých je správce daně oprávněn posoudit, zda tyto ztráty odpovídají obvyklé výši ztrát v porovnání s jinými plátcí,
- f) pivo vyrobené domácím výrobcem pro vlastní spotřebu, pokud splňuje podmínky uvedené v § 80 zákona o spotřebních daních,
- g) pivo zničené za přítomnosti správce daně a jehož zničení je odůvodněné (např. přítomnost nežádoucích bakterií, zakalení, prošlá záruční doba, ...)

<sup>41</sup> § 14 odstavec 2 zákona o spotřebních daních

<sup>42</sup> § 16 zákona o spotřební dani

h) pivo použité jako vzorky pro povinné rozbor<sup>43</sup>, výrobní zkoušky, vědecké zkoušky a vzorky odebrané správcem daně.<sup>44</sup>

Osvobozené pivo uvedené v písmenech a) až d) lze zpracovávat s platným povolením k přijímání a užívání vybraných výrobků osvobozených od daně,<sup>45</sup> které vydává příslušný celní úřad.

## 6.2 Rozdíly správy spotřební daně v SR

Od rozdělení Československa se sazba daně z piva na Slovensku postupně vyvíjela podle původní stupňovitosti, kdy se členila do třech skupin. První skupina byla do 10,6° extraktu původní mladiny, druhá od 10,7° do 13,6° extraktu původní mladiny a třetí nad 13,7° extraktu původní mladiny. V průběhu let se sazby daně z piva zvyšovaly, aby se přiblížily k sazbám ostatních států Evropské unie. Rozdělení podle stupňovitosti piva na Slovensku zaniklo v roce 2002, kdy se začaly dělit sazby na základní a snížené.<sup>46</sup> Jednotlivé spotřební daně z piva, vína a lihu byly zrušeny a spotřební daň z piva je na Slovensku od roku 2011 upravena v Zákoně č. 530/2011 Z.z o spotrebnej dani z alkoholických nápojov (dále jen „zákon o spotrebnej dani z alkoholických napojov“) v § 65 až § 68. Pivo je v něm, společně s lihem, vínem a meziprodukty uvedeno jako alkoholický nápoj.<sup>47</sup>

Všeobecně je předmětem daně alkoholický nápoj vyrobený na daňovém území Slovenska, dodaný z jiného členského státu Evropské unie nebo dovezený ze třetí země. Alkoholický nápoj pivo je výrobek s kódem kombinované nomenklatury 2203 s obsahem alkoholu nad 0,5 % objemu, který vznikl lihovým kvašením mladiny a s kódem kombinované nomenklatury 2206 s obsahem alkoholu nad 0,5 % objemu, který je směsí piva podle písmene a) a nealkoholického nápoje.<sup>48</sup> Koncentrace piva se vyjadřuje v procentech alkoholu v hotovém výrobku.<sup>49</sup> Základ daně pro alkoholický nápoj pivo je množství vyjádřené v hektolitrech zaokrouhlené

---

<sup>43</sup> Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výroky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

<sup>44</sup> § 86 zákona o spotřebních daních

<sup>45</sup> § 13 zákona o spotřebních daních

<sup>46</sup> BUJŇÁKOVÁ, Mária a kol. *Dane a ich právna úprava v Slovenskej republike v kontextě daňovej politiky EÚ*. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Štefánika v Košiciach, 2015. ISBN 978-80-8152-246-8.

<sup>47</sup> § 2 odstavec 1 a) zákona o spotrebnej dani z alkoholických nápojov

<sup>48</sup> § 4 odstavec 6 zákona o spotrebnej dani z alkoholických nápojov

<sup>49</sup> § 7 zákona o spotrebnej dani z alkoholických nápojov

na tři desetinná místa a procento objemu skutečného alkoholu se zaokrouhluje na jedno desetinné místo matematicky.<sup>50</sup>

### 6.2.1 Výpočet spotřební daně z piva na Slovensku

Zatím co v České republice je částka sazby daně z piva pevně daná, na Slovensku se musí vypočítat takto:

- a) Základní sazba daně z piva se vypočítá jako součin 7,907 % ze sazby 1 080 eur a koeficientu 0,042
- b) Snížená sazba daně, která se používá pro pivo vyrobené v malém nezávislém pivovaru se vypočítá jako součin 5,847 % ze sazby 1 080 eur a koeficientu 0,042

Konečná spotřební daň z piva se vypočítá jako součin základu daně (hektolitry zaokrouhlené na tři desetinná místa), procento skutečného alkoholu v pivu (zaokrouhlené na jedno desetinné místo matematicky) a příslušné sazby.<sup>51</sup>

Stejný modelový příklad výpočtu spotřební daně na Slovensku z piva uvedený také u výpočtu v České republice bude vypadat takto:

Malý nezávislý pivovar, který za rok vyrobí celkové množství piva 8 652 hektolitry, tedy nepřesáhne 10 000 hl. Snížená sazba spotřební daně z piva pro malý nezávislý pivovar činí 2,652. V prosinci 2021 bylo propuštěno do volného daňového oběhu z prostor daňového skladu 1 800 litrů piva, které mělo extrakt původní mladiny 12,3 °P s obsahem 4,2 % alkoholu. V daňovém přiznání ke spotřební dani z piva za zdaňovací období prosinec 2021 plátce daně uvede pivo označené kódem 220301, s obsahem 4,2 % alkoholu, v množství 18 hl. Výše spotřební daně u tohoto piva bude 200,5 Eur.

Názorný výpočet spotřební daně u výše uvedeného piva:

$$18 \times 4,2 \times 2,652 = 200,4912$$

V přepočtu na českou měnu to činí cca 5 020 Kč. Z toho vyplývá, že spotřební daň z piva na Slovensku je mnohem vyšší než v České republice.

---

<sup>50</sup> § 5 odstavec 3 d) zákona o spotřební dani z alkoholických nápojů

<sup>51</sup> § 6 odstavec 6 zákona o spotřební dani z alkoholických nápojů

## 6.2.2 Daňové přiznání a splatnost daně na Slovensku

Zdaňovací období je u spotřební daně z piva stejně jako v České republice kalendářní měsíc. Daňové přiznání se podává do 25. dne následujícího měsíce po zdaňovacím období a ve stejné lhůtě je daň splatná. Na tiskopise pro daňové přiznání ke spotřební dani z piva za zdaňovací období prosinec se zároveň oznamuje předpokládaná roční výroba v hektolitrech na další kalendářní rok a prokazuje se splnění podmínek pro malý nezávislý pivovar. Vzor tiskopisu pro podání daňového přiznání z alkoholického nápoje – piva je součástí přílohy č. 3. Pivovar, který začne vyrábět v průběhu roku toto oznámení učiní ve formuláři daňového přiznání za kalendářní měsíc ve kterém začal vyrábět. V případě porušení jedné z podmínek se tato skutečnost musí oznámit příslušnému správci daně do 15 dnů od vzniku události.<sup>52</sup>

## 6.2.3 Pivo osvobozené od daně

Alkoholický nápoj pivo je od spotřební daně osvobozený, pokud je použitý pro tyto účely:

- a) jako vzorky pro účely zkoušky nebo úředního zjištění provedené daňovým dozorem nebo jinou úřední kontrolou,
- b) jako vzorky použité v daňovém skladě pro vlastní laboratorní zkoušky a rozborů v množství uznaným správcem daně,
- c) chybějící množství vzniklé jako technologické ztráty, manipulační ztráty, přepravní ztráty a na přirozené úbytky, které jsou technicky zdůvodněné a uznané správcem daně,<sup>53</sup>
- d) pro výrobu octa s kódem nomenklatury 2209
- e) pro výrobu a přípravu léčiv
- f) na výrobu aromat použitých při výrobě potravinářských výrobků a nápojů s obsahem alkoholu do 1,2 % objemu,
- g) výrobu potravin u kterých obsah alkoholu nepřesáhne 5 litrů na 100 kg hotového výrobku.
- h) použité na průmyslové zpracování výrobků, které nejsou předmětem spotřební daně,

---

<sup>52</sup> § 66 odst. 3 zákona o spotřebnej dani z alkoholických nápojov

<sup>53</sup> § 7 odstavec 2 zákona o spotřebnej dani z alkoholických nápojov

i) pro vědecké, výzkumné a analytické účely.<sup>54</sup>

Pivo osvobozené od daně uvedené v písmenech d) až i) může být zpracováváno pouze v uživatelském podniku. Uživatelský podnik je na základě žádosti zařazen do evidence uživatelských podniků a pivo osvobozené od daně odebírá pouze na základě odběrného průkazu na odběr alkoholického nápoje osvobozeného od daně, který vydává příslušný celní úřad.<sup>55</sup>

V zákoně o spotřebnej dani z alkoholických nápojov je uvedena konkrétní situace, kdy se k výrobě lihu použije již zdaněné pivo. V takovém případě se spotřební daň z lihu vypočítá ve výšce rozdílu mezi daní z vyrobeného lihu a daní z piva.<sup>56</sup>

V České republice zákon o spotřební dani takové zpracování piva k výrobě lihu vůbec neupravuje a k výrobě lihu z piva lze použít pouze vybraný výrobek v režimu osvobození od daně na základě povolení k přijímání a užívání vybraných výrobků osvobozených od daně.<sup>57</sup>

Mnohem jednodušší to mají na Slovensku domácí výrobci piva pro osobní spotřebu. Na rozdíl od České republiky nemají slovenští domovarníci žádnou povinnost domácí výrobu ohlašovat ani vést evidenci výroby.

---

<sup>54</sup> § 65 odstavec 1 zákona o spotřebnej dani z alkoholických nápojov

<sup>55</sup> § 9 zákona o spotřebnej dani z alkoholických nápojov

<sup>56</sup> § 5 odstavec 4 c) zákona o spotřebnej dani z alkoholických nápojov

<sup>57</sup> § 13 zákona o spotřebních daních

## **7 PRAKTICKÉ ZKUŠENOSTI CELNÍHO ÚŘADU VE SPRÁVĚ SPOTŘEBNÍ DANĚ Z PIVA**

Vznik daňové povinnosti ke spotřební dani z piva na území České republiky vzniká okamžikem uvedení piva nebo směsi piva a nealkoholického nápoje do volného daňového oběhu. K tomu dochází přijetím piva z členských zemí Evropské unie, dovozem ze třetích zemí nebo výrobou na daňovém území České republiky.

### **7.1 Povolení k provozování daňového skladu**

Každý daňový subjekt, který vyrábí pivo pro účely podnikání musí mít k této činnosti zřízený daňový sklad. Pivo, jako vybraný výrobek, lze vyrábět pouze v prostorách daňového skladu. Výroba piva probíhá, od vaření mladiny na varně až po konečné zrání piva v ležáckých tancích nebo sudech, v režimu osvobození od daně. V tomto režimu se nachází až do doby, kdy pivo, jako hotový výrobek, opustí prostory daňového skladu a je propuštěno do volného daňového oběhu.<sup>58</sup> Povolení k provozování daňového skladu je uděleno daňovému subjektu na základě žádosti, kterou subjekt podá prostřednictvím datové schránky na příslušný celní úřad. Formuláře s pokyny k vyplnění k elektronickému podání jsou veřejně přístupné na portálu celní správy.

Správce daně, v průběhu platnosti povolení daňového skladu, provádí namátkově fyzické kontroly plnění podmínek uvedených v povolení přímo v prostorách daňového skladu. Dále průběžně sleduje, zda daňový subjekt splňuje podmínky spolehlivosti, bezdlužnosti, ekonomické stability, zda má platné oprávnění provozovat živnost umožňující výkon činnosti související s povolením a že není v likvidaci nebo v úpadku. Tyto podmínky musí být platné po celou dobu trvání povolení.<sup>59</sup>

Každou změnu údajů nebo podmínek uvedených v povolení musí subjekt oznámit správci daně ve lhůtě 5 dnů.

---

<sup>58</sup> § 19 odst. 3 zákona o spotřebních daních

<sup>59</sup> § 43c zákona o spotřebních daních

## **7.2 Povolení pro oprávněného příjemce**

Daňový subjekt, který v rámci Evropské unie bude pivo jako vybraný výrobek v režimu podmíněného osvobození od daně pouze přijímat, tak může činit pouze s pravomocným povolení pro opakované nebo jednorázové přijetí vybraných výrobků. V návrhu žádosti o povolení oprávněného příjemce uvede místo přijímání vybraných výrobků, předpokládané množství v kalendářním roce a doloží potřebná osvědčení shodná s návrhem žádosti u daňového skladu.

## **7.3 Zajištění daně**

Jednou z důležitých podmínek pro vydání a platnost výše uvedených povolení je poskytnutí zajištění daně. Výši a způsob zajištění stanoví příslušný správce daně prostřednictvím rozhodnutí. Výše zajištění se vypočítá jako jedna dvanáctina z předpokládané daňové povinnosti v běžném roce. Poskytnutí zajištění je možné několika způsoby, a to složením částky na speciální účet správce daně k tomu určený, finanční zárukou schválenou správcem daně nebo ručením osobou, kterou správce daně povolil.

Zajištění daně slouží jako záruka zaplacení daně a použije se na úhradu daně, pokud daňový subjekt spotřební daň nezaplatí v zákonné lhůtě její splatnosti.

Výši zajištění daně si daňový subjekt průběžně sleduje a v případě, že dojde k jejímu zvýšení, je povinen ve lhůtě 10 dnů rozdíl do zajistit.

## **7.4 Registrace ke spotřební dani z piva**

Před tím, než daňovému subjektu vznikne daňová povinnost ke spotřební dani z piva, mu daňový řád ukládá se k dani zaregistrovat.<sup>60</sup> To učiní vyplněním přihlášky k registraci, jejíž formulář je k dispozici na webových stránkách celní správy. Vzor tiskopisu přihlášky k registraci ke spotřební dani je součástí přílohy č. 4. Vyplněnou přihlášku podá na příslušný daňový úřad, který na jejím základě vydá rozhodnutí registrace ke spotřební dani z piva. Od nabytí právní moci rozhodnutí registrace, vzniká daňovému subjektu povinnost v zákonem stanovené lhůtě podat za každé následující daňové období daňové přiznání ke spotřební dani z piva, pokud mu v něm vznikla daňová povinnost. V případě, že daňovému

---

<sup>60</sup> § 125 daňový řád

subjektu v daném období daňová povinnost nevznikla, podá ve stejné lhůtě oznámení o ne vzniku daňové povinnosti na příslušném formuláři, který je zveřejněn na portále celní správy.

Daňový subjekt má povinnost ohlásit změnu registračních údajů ve lhůtě 15 dnů prostřednictvím formuláře určeného k tomuto účelu, který je shodný s žádostí o zrušení registrace.

## **7.5 Doprava vybraných výrobků**

Vybrané výrobky, pro účely podnikání, lze dopravovat na území evropské unie buď v režimu osvobození od daně nebo propuštěné do volného oběhu.

### **7.5.1 Přijetí piva z členských zemí Evropské unie**

Příjemce piva ze států Evropské unie za účelem podnikání má dvě možnosti. Za prvé přijímat pivo v režimu osvobození od daně, a za druhé ve volném daňovém oběhu.

#### **Příjem piva v režimu osvobození od daně**

Daňový subjekt, který se rozhodne přijímat pivo v režimu osvobození od daně si musí zažádat u příslušného správce daně o povolení k provozování daňového skladu, oprávněného příjemce nebo povolení jednorázového přijetí vybraných výrobků.

Po nabytí právní moci rozhodnutí může oprávněný příjemce pivo v režimu osvobození od daně přijímat. U pravomocného rozhodnutí o povolení k provozování daňového skladu i odesílat.

Daňová povinnost vzniká u těchto povolení odlišně. Pivo přijaté do daňového skladu je umístěno stále v režimu osvobození od daně, daňová povinnost vzniká až v okamžiku vyskladnění z jeho prostor. U oprávněného příjemce vzniká daňová povinnost v okamžiku přijetí s ukončením dopravy.

Daňový sklad i oprávněný příjemce přijímá pivo osvobozené od daně pouze s elektronickým původní dokladem. Elektronický průvodní doklad vydává příslušný správce daně odesílatele piva na základě jeho návrhu podaného v systému EMCS.<sup>61</sup> Systém EMCS je elektronické zpracování průvodního dokladu pro dopravu, který nahradil původní tištěný doklad. Tento systém umožňuje odesílání

---

<sup>61</sup> Elektronický systém pro přepravu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani



a přijímání elektronickou cestou, sledování pohybu zboží v reálném čase, umožňuje provádění kontrol dopravovaných vybraných výrobků mobilními skupinami po celé Evropské unii.<sup>62</sup>

Nejpozději do dne vzniku daňové povinnosti je daňový subjekt povinen se zaregistrovat ke spotřební dani z piva.<sup>63</sup>

O přijatých a odeslaných vybraných výrobcích si držitelé povolení vedou evidenci.<sup>64</sup>

Správce daně u těchto daňových subjektů provádí namátkové kontroly prostor daňových skladů, míst přijímání vybraných výrobků, vedení evidence přijatých a odeslaných vybraných výrobků a dodržování podmínek uvedených v povolení. Dále zpracovává daňová přiznání a kontroluje jejich správnost a úplnost.

### **Příjem piva propuštěného do volného daňového oběhu**

Poněkud jednodušší je přijímání piva již propuštěného do volného daňového oběhu v jiném členském státě Evropské unie. K přijímání piva propuštěného do volného daňového oběhu má daňový subjekt povinnost se ke spotřební dani zaregistrovat, oznámit správci daně množství přijímaného piva a poskytnout zajištění daně ve výši kterou je povinen přiznat a zaplatit za dané zdaňovací období.<sup>65</sup> Aby spotřební daň za dovezené pivo ve volném daňovém oběhu nebyla zaplacená dvakrát, může si odesílatel v členském státě odeslání zažádat, po splnění podmínek v daném státě platných, o vrácení spotřební daně.

Pivo uvedené do volného daňového oběhu v České republice lze také odesílat do jiného členského státu. Zde je daňový subjekt pouze povinen zahájení dopravy předem oznámit příslušnému správci daně, kde uvede datum zahájení dopravy.<sup>66</sup>

V případě, že bude daňový subjekt žádat o vrácení spotřební daně za dopravované pivo, musí splnit podmínky uvedené v zákoně.<sup>67</sup>

Pivo ve volném daňovém oběhu lze na území členských států Evropské unie dopravovat za účelem podnikání se zjednodušeným průvodním dokladem, který

---

<sup>62</sup> <https://www.celnisprava.cz/cz/dane/aplikace/Stranky/emcs.aspx>

<sup>63</sup> § 4 odstavec 2 zákona o spotřební dani; § 125 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád

<sup>64</sup> § 38 a § 39 zákona o spotřebních daních

<sup>65</sup> § 29 zákona o spotřebních daních

<sup>66</sup> § 31 zákona o spotřebních daních

<sup>67</sup> § 14 odst. 2 zákona o spotřebních daních

splňuje náležitosti daňového dokladu a prokazuje, že se jedná o zdaněné pivo. Vzor tiskopisu zjednodušeného průvodního dokladu je součástí přílohy č. 5. Příjem piva propuštěného do volného daňového oběhu je určitě jednodušší a rychlejší. Platí to ale jen pro příjem menšího množství nebo příležitostných dodávek piva. Přeprava v režimu osvobození od daně ve většině případech probíhá přímo od výrobce, který pivo vyrábí v prostorách daňového skladu. Z hlediska ceny dopravovaného piva bez spotřební daně je tak bezesporu výhodnější.

### **7.5.2 Dovoz piva ze třetích zemí**

I když výroba piva má v České republice velkou historickou tradici a někteří lidé ho považují za národní poklad, pro zpestření nabídky se na naše území dováží různá až exotická piva ze třetích zemí. U takového dovozu je spotřební daň z piva přiznána a zaplácena prostřednictvím celního prohlášení, jímž je navrženo propuštění piva do příslušného celního režimu a volného daňového oběhu.<sup>68</sup>

Prvenství v dovozu piva na území České republiky náleží, již řadu let, Mexiku. V roce 2021 bylo z Mexika dovezeno 14 251 hektolitřů. Na druhém místě v dovozu piva je pak Velké Británie 1 852 hektolitřů a jako třetí Irsko s 1 756 hektolitry piva za rok 2021. Celkové množství dovezeného piva v roce 2021 ze třetích zemí bylo 20 607 hektolitřů. Naopak množství vyvezeného piva je mnohem větší, je to celkem 1 293 033 hektolitřů piva. Nejvíce piva z České republiky v roce 2021 bylo vyvezeno do Ruska 511 199 hektolitřů, Korejské republiky 150 438 hektolitřů a Velké Británie 131 805 hektolitřů.<sup>69</sup>

## **7.6 Výrobci vybraných výrobků – piva**

Výroba piva je v České republice velmi rozšířená činnost, která má bohatou historii. V Čechách se pivo vyrábí ve velkých pivovarech s výrobou nad 200 000 hektolitřů za rok, v malých nezávislých pivovarech a minipivovarech s roční výrobou do 200 000 hektolitřů. V posledních letech, ale k výrobě piva dochází i soukromými osobami v domácnostech. Každá skupina výrobců piva však musí splňovat zákonem stanovené podmínky.

---

<sup>68</sup> § 18 odstavec 2 zákona o spotřebních daních

<sup>69</sup> <https://www.celnisprava.cz/cz/dane/statistiky/Stranky/pivo.aspx>

Výrobou piva vzniká výrobci daňová povinnost.<sup>70</sup> Výroba piva smí probíhat výhradně v podniku na výrobu vybraných výrobků,<sup>71</sup> který je daňovým skladem.<sup>72</sup> Z toho vyplývá, že veškerá výroba piva smí probíhat pouze v prostorách daňového skladu s platným povolením vydaným příslušným správcem daně. Výjimku tvoří domácí výrobci, kteří vaří pivo pro svou vlastní spotřebu, pro členy jejich domácnosti a pro své blízké.<sup>73</sup>

### **7.6.1 Velké pivovary s roční výrobou nad 200 000 hektolitrů**

Mezi velké pivovary s výrobou nad 200 000 hektolitrů za rok řadíme takové pivovary jako Plzeňský prazdroj, Heineken ČR, Pivovar Nymburk, Budějovický Budvar, Staropramen, Pivovar Bernard. Tyto pivovary jsou giganti v produkci českého piva a na odvodu spotřební daně se podílí odhadem okolo 92 %.<sup>74</sup> Prostory daňového skladu v těchto pivovarech většinou pokrývají celý areál podniku pro výrobu vybraných výrobků. Umožňuje to pohyb piva v režimu osvobození od daně z jedné fáze výroby do druhé, kdy se jednotlivá výrobní zařízení pivovaru nacházejí v různých budovách.<sup>75</sup> Hranice daňového skladu tak většinou tvoří plot, který je sledován kamerovým zařízením. Dveře, vrata a okna musí být opatřeny mříží. Výrobní a skladovací prostory daňového skladu tak musí být zabezpečeny před přístupem neoprávněných osob. Z prostor daňového skladu lze vyjmout některé místnosti nebo celé budovy, do kterých je umisťováno pivo, které již bylo propuštěno do volného daňového oběhu.<sup>76</sup> Jedná se tak většinou o pivo reklamované odběratelem. Plánek s vyznačenými hranicemi daňového skladu vyhotovuje daňový subjekt a předkládá ho spolu s návrhem žádosti o povolení k provozování daňového skladu. Ten je pak zanesen v pravomocného povolení s popisem umístění jednotlivých výrobních a skladovacích zařízení. Každá technická nebo výrobní změna v prostorech daňového skladu se musí dopředu nahlásit správci daně, který posoudí, zda nemusí dojít ke změně v povolení k provozování daňového skladu.

---

<sup>70</sup> § 8 zákona o spotřební dani

<sup>71</sup> § 19 odstavec 3 zákona o spotřebních daních

<sup>72</sup> § 19 odstavec 2 a) zákona o spotřebních daních

<sup>73</sup> § 86 odstavec 3 zákona o spotřebních daních

<sup>74</sup> <https://www.celnisprava.cz/cz/dane/statistiky/Stranky/pivo.aspx>

<sup>75</sup> § 19 odstavec 4 zákona o spotřební dani

<sup>76</sup> § 3 odstavec 2 f) zákona o spotřebních daních

Jednou ročně se správce daně účastní inventury vybraných výrobků nacházejících se v prostorách daňového skladu. Daňový subjekt o výsledku inventury správce daně informuje následující den po jejím skončení. V případě nesrovnalostí, je chybějící množství zdaněno ke dni konání inventury.

Správce daně v rámci namátkových kontrol, odebírá kontrolní vzorky piva, u kterých je kontrolována výše koncentrace extraktu původní mladiny, zda odpovídá údajům ve varním listě. Vzorky jsou odebírány ve třech odběrných nádobách od každého druhu piva. Jeden kontrolní vzorek zůstává subjektu, druhý u správce daně a třetí je podroben laboratorní zkoušce v laboratořích celní správy. K tomuto rozdělení vzorků dochází pro případ rozporů o výsledcích zkoušky. Po vyhodnocení výsledku se odebraný vzorek uložený u správce daně vrací daňovému subjektu zpět. V případě, že výsledky vyjdou v rozporu s údaji uvedenými v evidenci daňového skladu a pivo bylo již propuštěné do volného daňového oběhu, podá daňový subjekt dodatečné daňové přiznání na vzniklý rozdíl.

Dále správce daně provádí průběžné kontroly dodržování podmínek uvedených v povolení.

### **7.6.2 Malé nezávislé pivovary**

Zatímco některé podmínky pro malý nezávislý pivovar, uvedené v kapitole 2.4, jsou jasné. Například že maximální jeho roční výroba nesmí překročit 200 000 hl v daném kalendářním roce, nebo že nadzemní či podzemní skladovací a provozní prostory nesmějí být technologicky, či jinak propojeny s prostorami jiného pivovaru, nebo že pivovaru nesmí chybět hlavní výrobní provozní soubor, jako je varna, spilka, ležácký sklep. Tak další podmínky jsou poněkud matoucí a mohou být pochopeny různými způsoby. Například v ustanovení § 82 odstavci 2 písmena a) je uvedeno, že pivovar je právně nebo hospodářsky závislý, pokud vlastní více než 50 % podílu na čistém obchodním majetku, nebo má více než 50 % hlasovacích práv jiného pivovaru.<sup>77</sup> Zde dochází k nelogické situaci, kdy se pivovar stává závislým v případě, že je natolik silný, že si dokáže koupit 50 % podílu na obchodním majetku jiného pivovaru. Z toho vyplývá, že závislý na jiném pivovaru

---

<sup>77</sup> § 82 odstavec 2 zákona o spotřebních daních

je ten pivovar, který je ovládaný a ne ten, který ovládá. Zde prostý jazykový výklad zákona nestačí a je potřeba použít výklad jiný, například teleologický tj. zkoumání účelu, jehož má být dosaženo. Zde by se v případné novelizaci zákona mělo přistoupit ke zjednodušení a zpřehlednění popisu situace.

Malé nezávislé pivovary jsou rozděleny do pěti velikostních skupin, kdy každá skupina má jinou sazbu daně za hektolitr. Nejrozšířenější skupina u malých nezávislých pivovarů je do 10 000 hektolitrů za rok s nejnižší sazbou.

V posledních letech se tato skupina pivovarů značně rozrostla o takzvané minipivovary, které se těší velké popularitě. Jedná se o pivovary, které jsou zřizovány přímo v prostorách restaurací. Tyto pivovary se zaměřují spíše na kvalitu a pestrost uvařeného piva než na vyrobené množství. Výroba piva v těchto minipivovarech, je ve většině případech, prováděna přímo v přilehlé restauraci.

Výrobní zařízení minipivovaru bývá, vzhledem ke své velikosti, rozmístěné v různých částech budovy restaurace. Varna se v mnoha případech nachází přímo v restauraci, kde plní i reklamní účel. Spilka a ležácké tanky se pak nachází ve sklepních prostorách budovy. Aby byly dodrženy u těchto malých výrobců podmínky pro výrobu piva v režimu osvobození od daně, jsou hranice daňového skladu – varny řešeny čárou namalovanou na podlaze nebo řetízkem opatřeným cedulkou s nápisem „Daňový sklad“ s identifikačním číslem daňového subjektu, který daňový sklad provozuje. Prostory spilky, ležáckých tanků a skladovacích prostor vybraných výrobků v režimu osvobození od daně jsou umístěny za uzamykatelnými dveřmi, na kterých je také označení „Daňový sklad“ a identifikační číslo provozovatele. Náčrtek s půdorysem vymezených prostor daňového skladu je součástí návrhu na vydání povolení k provozování daňového skladu a je zanesen i v pravomocném rozhodnutí. V případě rozšíření prostor nebo změny ve výrobním zařízení v daňovém skladu, zažádá provozovatel o změnu v povolení. Tato změna je pak správcem daně prověřena a zanesena do údajů v novém povolení.

Kontrola těchto malých pivovarů je, z hlediska menšího vyráběného množství, mnohem přehlednější a rychlejší. Evidenci u těchto malých výrobců lze vést na varných listech, které jsou součástí výrobní dokumentace.

### 7.6.3 Domácí výrobce piva

V posledních letech je v České republice výroba domácího piva velmi oblíbená a rok od roku počet tak zvaných domovarníků přibývá.

Doma vyrábět pivo smí každá fyzická osoba, ale pouze pro vlastní spotřebu, pro spotřebu osob, kteří s ní hospodaří v jedné domácnosti, nebo pro spotřebu osob jí blízkých a jejích hostů a výroba nesmí překročit 2 000 l v kalendářním roce. Domácí výroba se tedy vztahuje na jednu domácnost.

Praktický příklad:

V jedné domácnosti bydlí čtyřčlenná rodina, kde dva bratři chtějí vyrábět, každý zvlášť své pivo podle svých představ. V tomto případě dochází k výrobě na stejné adrese a ve stejné domácnosti. Oba bratři musí dohromady dodržet zákonem stanovený limit pro domácnost, který činí 2 000 litrů za kalendářní rok.

Domácí výrobce piva za předpokladu dodržení všech zákonných podmínek, není plátce spotřební daně z piva, jinak řečeno nevzniká mu povinnost se u správce daně k této dani registrovat a daň platit.

Domovarník má pouze povinnost svou domácí výrobu nahlásit na místně příslušný celní úřad trvalého bydliště oznamovatele. Kdy a na jaké adrese bude domácí výroba probíhat, kdo bude pivo vyrábět a v jakém množství. Oznámení nemá zákonem stanovenou formu, stačí tedy příslušné informace uvést písemnou formou podepsanou osobou, která podání činí, bez nutnosti ověření podpisu. Způsob doručení může být poštou, osobním podáním na podatelnu, nebo prostřednictvím datové schránky (pokud jí má fyzická osoba zřízenou).

V případě, že domovarník poruší zákonné podmínky pro domácí výrobu, je povinen zaregistrovat se jako plátce spotřební daně z piva do 15 kalendářních dnů ode dne porušení podmínek a vzniklou daňovou povinností přiznat a zaplatit. Daňovou povinností je myšleno všechno vyrobené pivo v daném roce, ve kterém byly podmínky porušeny.

V zákoně spotřebních daní je od 1. 1. 2020 nově stanovena povinnost vest evidenci doma vyrobeného piva a uchovávat jí po dobu 3 let<sup>78</sup>. Původní lhůta k uchování této evidence byla 10 let. Ve vedení evidence domácí výroby piva není správcem daně stanovena žádná forma. Jejím smyslem je kontrola nad

---

<sup>78</sup> § 86 odst. 6 zákona o spotřebních daních

množstvím piva uvařeného domácím výrobcem v průběhu kalendářního roku. Mělo by z ní tedy být jasné kdy a jaké množství piva bylo vyrobeno. Koncentrace extraktu původní mladiny není nutná, byla by však nezbytná v případě porušení podmínek a následným zdaněním piva.

## ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce byla analýza a komparace jednotlivé správy spotřebních daní z piva v České a Slovenské republice. Srovnání nám pomohlo porozumět rozdílu v efektivitě výběru a množství peněz vybraných na této dani do státního rozpočtu.

Vliv ekonomických, společenských a jiných jevů je možné pozorovat u všech spotřebních daní. Oba státy prošly harmonizací spotřebních daní v rámci vstupu do Evropské unie. Na Slovensku se aktuální správa spotřební daně z piva řídí zákonem č. 530/2011 Z.z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov a v České republice zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních

Při podrobnějším srovnání je patrné, že oba zákony vycházely ze stejné předlohy-zákona č. 212/1992 Sb., o soustavě daní, který byl platný v obou zemích před jejich rozdělením.

Smysl a význam spotřební daně je v posledních letech velmi diskutované téma. Široká veřejnost nemá většinou ani ponětí k čemu výběr spotřební daně slouží.

V první řadě spotřební daně plní funkci regulace výroby a spotřeby vybraných výrobků, které jsou nějakou formou škodlivé pro společnost. Z toho důvodu jsou spotřební daní zatížené minerální oleje, tabák a výrobky z něj, alkoholické nápoje a energetické produkty. Je však otázka, zda tuto funkci spotřební daň plní. U tabáku a tabákových výrobků dochází ke zvyšování spotřební daně neustále. Jejich cena tím roste, ale spotřeba nijak zvlášť neklesá. Je paradoxní, že kuřáků je nejvíce mezi mladými lidmi a obyvatelstvem s nižšími finančními příjmy. Je nasnadě otázka, zda tato opatření jsou dostačující.

Dále jsou spotřební daně významným příjmem finančních prostředků do státního rozpočtu. V roce 2021 to bylo téměř 155 miliard korun, což je zhruba 12 % z celkových daňových příjmů. Z takto získaných peněz stát realizuje různé kampaně na osvětu škodlivosti kouření a pití alkoholu, financuje z nich zdravotnická zařízení, která se věnují léčbě důsledků jejich konzumace. Jde například o zařízení pro léčbu závislosti na alkoholu a jiných návykových látkách. V každém případě výběr spotřebních daní svůj smysl má. Každý z nás má svou představu o jejich ideální podobě a jejich využití. Postupem času budou jistě vznikat nové komodity na které budou uvaleny daně a poplatky z jejich spotřeby.



Je to například káva nebo cukr, které již v některých zemích spotřební dani podléhají. Můžeme být jen zvědaví co nám budoucnost přinese. Daňové předpisy však budou vždy sloužit vládnoucí skupině k prosazování jejích zájmů.

## SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 4., aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2006. ISBN 80-7357-205-2
- BAKEŠ, Milan. *Finanční právo*. 6., upr. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-440-7.
- ZÝBRT, Věnek. *Velká kniha piva*. První vydání, Olomouc 2005. Rubico. ISBN 80-7346-054-8
- SEDLÁČEK, Karel. *Průvodce dějinami celnictví v českých zemích od středověku do dvacátého století*, Praha 2017. ISBN 978-80-270-1661-7
- CHLÁDEK, Ladislav. *Pivovarnictví*. První vydání, Praha 2007. Grada Publishing. ISBN 978-80-2471616-9.
- ŠIROKÝ, Jan a kol. *Daňová teorie: s praktickou aplikací*. vyd. 2. Praha: C.H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-005-8.
- BUJŇÁKOVÁ, Mária a kol. *Dane a ich právna úprava v Slovenskej republike v kontexte daňovej politiky EÚ*. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Štefánika v Košiciach, 2015. ISBN 978-80-8152-246-8.
- *Zákon o spotřebních daních: úplné znění zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních po novele zákona č. 479/2003 Sb. (platnost k 1.1.2004)*. Český Těšín: Poradce, 2004. *Zákony do kapsy*. ISBN 80-86674-54-1

## SEZNAM PRÁVNÍCH NOREM

- Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních
- Zákon č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních
- Směrnice rady č. 92/12/EHS
- Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky
- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád
- Zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu
- Zákon č. 61/1997 Sb., o lihu
- Zákon č. 321//2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství

- Zákon č. 212/1992 Sb., o soustavě daní
- Směrnice rady 92/83/EHS
- Směrnice rady 92/84/EHS
- Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů
- Zákon č. 530/2011 Z.z. o spotřebnej dani z alkoholických nápojov
- Zákon č. 609/2007 Z.z. o spotřebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu
- Zákon č. 98/2004 Z.z. o spotřebnej dani z minerálního oleja
- Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

## **SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ**

- <https://www.finance.cz/zpravy/finance/377709-jak-se-vybiraly-dane-v-minulosti/>
- <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Stranky/celni-sprava.aspx>
- <https://www.celnisprava.cz/cz/dane/spotrebni-dane/Stranky/default.aspx>  
10
- [https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Potravn%C3%AD\\_da%C5%88\\_na\\_%C4%8D%C3%A1%C5%99e](https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Potravn%C3%AD_da%C5%88_na_%C4%8D%C3%A1%C5%99e)
- [https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Stranky/o-ceske-cs.aspx#Sprava spotřebních a ekologických daní](https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Stranky/o-ceske-cs.aspx#Sprava-spotřebních_a_ekologických_daní)
- [https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane\\_Vyhodnoceni-Pr-002\\_2020\\_Informace-o-cinnosti-CS-CR.pdf](https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni-Pr-002_2020_Informace-o-cinnosti-CS-CR.pdf)
- <https://www.celnisprava.cz/cz/dane/statistiky/Stranky/pivo.aspx>
- <https://www.mfsr.sk/sk/financie/institut-finacnej-politiky/ekonomicke-statistiky/danove-prijmy/>
- <https://www.celnisprava.cz/cz/dane/aplikace/Stranky/emcs.aspx>

## **SEZNAM GRAFŮ**

- Graf č. 1 Přehled výše výběru spotřební daně z piva v letech 2006 – 2020 v miliardách Kč
- Graf č. 2 Zdaněné množství piva v letech 2006 – 2020 v milionech hl

- Graf č. 3 výběr spotřební daně z piva v ČR a SK v letech 2018 – 2021 v miliardách Kč

## SEZNAM TABULEK

- Tabulka č. 1 Sazby daně z vína a meziproduktů
- Tabulka č. 2 sazby daně z minerálních olejů
- Tabulka č. 3 sazby daně z lihu
- Tabulka č. 4 sazby daně pro výpočet spotřební daně z piva
- Tabulka č. 5 sazby daně z tabákových výrobků
- Tabulka č. 6 Sazby daně z piva v letech 2004-2009, 2010-2021

## SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
SK	Slovenská republika
EHS	Evropské hospodářské společenství
hl	hektolitr
Kč	Koruna česká
l	Litr
t	Tuna
kg	Kilogram
g	gram
°P	Stupeň Plato
Z.z.	Znění zákona
Sb.,	Sbírky
EMCS	Elektronický systém pro přepravu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani

## SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č. 1 – Nařízení a vyhlášky související se spotřebními daněmi
- Příloha č. 2 – Vzor tiskopisu daňového přiznání ke spotřební dani z piva
- Příloha č. 3 – vzor tiskopisu daňového priznania z alkoholického nápoja – piva SK
- Příloha č. 4 – vzor tiskopisu přihlášky k registraci ke spotřební dani z piva
- Příloha č. 5 – vzor tiskopisu zjednodušeného průvodního dokladu

## PŘÍLOHY PRÁCE

### **Příloha č. 1 – Nařízení a vyhlášky související se spotřebními daněmi**

- Vyhlášku č. 141/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobu, skladování a zpracování lihu
- Vyhláška č. 190/2008 Sb., o technických požadavcích na výrobu, skladování a zpracování lihu
- Vyhláška č. 150/2008 Sb., o kontrole výroby a oběhu lihu
- Vyhláška č. 334/2013 Sb., k provedení některých ustanovení zákona o povinném značení lihu
- Vyhláška č. 275/2005 Sb., kterou se stanoví postup při zpracování návrhů cen u cigaret pro konečného spotřebitele a při změnách těchto cen
- Vyhláška č. 216/2016 Sb., o tabákových výrobcích
- Vyhláška č. 82/2019 Sb., o tabákových nálepkách
- Vyhláška č. 413/2003 Sb., kterou se stanoví způsob výpočtu nároku na vrácení spotřební daně zaplacené v cenách některých minerálních olejů prokazatelně použitých pro výrobu tepla a způsob a podmínky vedení evidence o nákupu a spotřebě těchto výrobků
- Vyhláška č. 237/2005 Sb., kterou se stanoví výše technicky zdůvodněných ztrát při dopravě a skladování minerálních olejů
- Vyhláška č. 34/2007 Sb., kterou se stanoví podrobnosti značkování některých dalších minerálních olejů

- Vyhláška č. 61/2007 Sb., kterou se stanoví podrobnosti značkování a barvení vybraných minerálních olejů a značkování některých dalších minerálních olejů
- Vyhláška č. 79/2019 Sb., o způsobu výpočtu výše nároku na vrácení spotřební daně z minerálních olejů spotřebovaných v zemědělské prvovýrobě nebo při provádění hospodaření v lese
- Vyhláška č. 60/2010 Sb., o stanovení vzorce pro výpočet extraktu původní mladiny před zkvašením a metodách určení extraktu původní mladiny
- Vyhláška č. 88/2017 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o vinohradnictví a vinařství
- Vyhláška č. 370/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky a náležitosti pro prokázání skutečností rozhodných pro posouzení žádostí o snížení zajištění spotřební daně nebo o upuštění od jeho poskytnutí
- Vyhláška č. 313/2005 Sb., o stanovení vzoru a náležitostí záruční listiny pro zajištění spotřební daně ručením
- Nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle užívatelských vztahů
- Nařízení vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům a o změně některých souvisejících nařízení vlády

## Příloha č. 2 – Vzor tiskopisu daňového přiznání ke spotřební dani z piva

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.  
Údaje v daňovém přiznání se uvedou zaokrouhlené na celé koruny.

Celnímu úřadu pro

Daňové identifikační číslo

Rodné číslo / IČ

základní     dodatečné     opravné

Důvody pro podání dodatečného daňového přiznání zjištěny dne

Počet příloh / listů  /

otisk podacího razítka celního úřadu

# PŘIZNÁNÍ

ke spotřební dani z

podle zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů  
 za zdaňovací období<sup>1)</sup>: měsíc  rok   
 den vzniku povinnosti daň přiznat a zaplatit<sup>1)</sup>

**Právníká osoba:** Název právnické osoby

**Fyzická osoba:** Osobní jméno a příjmení  Titul<sup>2)</sup>

Sídlo právnické / fyzické osoby nebo adresa místa pobytu fyzické osoby:  
 a) obec  b) PSČ  c) telefon<sup>2)</sup>   
 d) ulice (nebo část obce)  e) číslo popisné / orientační   
 f) e-mail<sup>2)</sup>  g) stát

---

Zájem o přivedení poskytnuté ho zajištění daně dle § 29  zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, na úhradu daně vyměněné tímto přiznáním. Zajištění bylo poskytnuto ve výši  - Kč

Údaje o zástupci (přílohou plná moc vydaná dne )  
 Osobní jméno / Název právnické osoby   
 Datum narození / IČ právnické osoby / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce   
**Fyzická osoba oprávněná k podpisu** (je-li daňový subjekt či zástupce právnickou osobou)  
 s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatelem, pověřeným pracovníkem apod.)  
 Osobní jméno / Vztah k právnické osobě

**Daňový subjekt / osoba oprávněná k podpisu**

Datum <input type="text"/>	Otisk razítka <input type="text"/>	Vlastnoruční podpis daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu <input type="text"/>
----------------------------	------------------------------------	--

Přiznání sestavil  Telefon<sup>2)</sup>

25 3401 MFa 3401 - vzor č. 4 1


<sup>1)</sup> Vyplňuje se pouze jedna z možností dle polynů k vyplňování  
<sup>2)</sup> Ne povinný údaj





# Příloha č. 3 – vzor tiskopisu danového priznania z alkoholického nápoja

## DAŇOVÉ PRIZNANIE SPOTREBNÁ DAŇ Z PIVA



podľa zákona č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov v znení zákona č. 69/2012 Z. z. (ďalej len „zákon“)

Číselné údaje sa zarovnávajú vpravo, ostatné údaje sa píšú zľava. Nevyplnené riadky sa ponechávajú prázdne.  
Údaje sa vyplňajú paličkovým písmom (podľa tohto vzoru), písacím strojom alebo tlačiarňou, a to čiernou alebo tmavomodrou farbou.

Á Ä B Ć D Ě F G H Í J K L M N O P Q R Š T Ú V X Ý Ž 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Colný úrad	<input type="checkbox"/> daňové priznanie <input type="checkbox"/> opravné daňové priznanie <input type="checkbox"/> dodatočné daňové priznanie (Vyznačte x)	Zdaňovacie obdobie Deň Mesiac Rok . . . 2 0 . .	Počet 2. strán . .
Registračné číslo pre daň z piva S K		Evidenčné číslo pre daň z piva (EČSPDPV)/IČO/rodné číslo (RČ)*	
Platiteľ dane z piva/žiadateľ o vrátenie dane z piva*			
Adresa sídla (PO) trvalého pobytu (FO)	Ulica PŠČ	Číslo Obec	
Číslo účtu a kód banky žiadateľa o vrátenie dane z piva			
Meno a priezvisko platiteľa dane z piva/žiadateľa o vrátenie dane z piva alebo osoby, ktorá je oprávnená konať za platiteľa dane z piva/žiadateľa o vrátenie dane z piva*			
Telefónne číslo		Faxové číslo	
E-mailová adresa			
Vyhlasujem, že všetky uvedené údaje sú správne a úplné a že som si vedomý/á dôsledkov spojených s uvedením nepravdivých údajov.			
Dátum . . . 2 0 . .		Podpis	
Meno a priezvisko osoby, ktorá vypracovala daňové priznanie/opravné daňové priznanie/dodatočné daňové priznanie*			
Telefónne číslo		Faxové číslo	
E-mailová adresa			

Dátum prijatia . . . 2 0 . .	Podpis poverenej osoby
Úradné záznamy colného úradu	Odtlačok pečiatky colného úradu

SPDPV \* Nehodiaco sa prečiarknite. Strana 1



Pivo podľa	1	§ 4 ods. 6 písm. a) zákona	§ 4 ods. 6 písm. b) zákona	§ 4 ods. 6 písm. a) zákona	§ 4 ods. 6 písm. b) zákona
Sadzba dane v eurách/Hl/% objemu skutočného obsahu alkoholu podľa § 6 ods. 6 zákona	2		?		?
% objemu skutočného obsahu alkoholu v pive	3		?		?
Množstvo vydaného piva v hl vrátane vlastnej spotreby	4		?		?
Množstvo piva z riadka 4 v pozastavení dane	5		?		?
	§ 65 zákona	6			?
	§ 7 ods. 2 písm. a) až e) zákona	7			?
	§ 31 zákona	8			?
	§ 32 ods. 1 zákona	9			
Množstvo piva v hl, z ktorého vznikla daňová povinnosť (pri daňovom sklade sa uvedie rozdiel riadkov 4-(5+6+7+8+9))	10		?		?
Množstvo piva v hl, z ktorého sa uplatňuje vrátenie dane	11		?		?
Množstvo piva v hl, z ktorého sa platí daň (+) alebo z ktorého sa uplatňuje vrátenie dane (-) (rozdiel riadkov 10 a 11)	12		?		?
<b>Daň (+) alebo vrátenie dane (-) v eurách (súčin riadkov 2, 3 a 12)*</b>	13				?
Pivo podľa	1	§ 4 ods. 6 písm. a) zákona	§ 4 ods. 6 písm. b) zákona	§ 4 ods. 6 písm. a) zákona	§ 4 ods. 6 písm. b) zákona
Sadzba dane v eurách/Hl/% objemu skutočného obsahu alkoholu podľa § 6 ods. 6 zákona	2		?		?
% objemu skutočného obsahu alkoholu v pive	3		?		?
Množstvo vydaného piva v hl vrátane vlastnej spotreby	4		?		?
Množstvo piva z riadka 4 v pozastavení dane	5		?		?
	§ 65 zákona	6			?
	§ 7 ods. 2 písm. a) až e) zákona	7			?
	§ 31 zákona	8			?
	§ 32 ods. 1 zákona	9			
Množstvo piva v hl, z ktorého vznikla daňová povinnosť (pri daňovom sklade sa uvedie rozdiel riadkov 4-(5+6+7+8+9))	10		?		?
Množstvo piva v hl, z ktorého sa uplatňuje vrátenie dane	11		?		?
Množstvo piva v hl, z ktorého sa platí daň (+) alebo z ktorého sa uplatňuje vrátenie dane (-) (rozdiel riadkov 10 a 11)	12		?		?
<b>Daň (+) alebo vrátenie dane (-) v eurách (súčin riadkov 2, 3 a 12)*</b>	13				?
<b>Výsledná daň (+) alebo vrátenie dane (-) v eurách*</b>					
Slovom v eurách					
Kumulovaná výroba piva v hl za kalendárny rok**			Predpokladaná výroba piva v hl za kalendárny rok (§ 66 ods. 3 zákona)		

\* Nehodiace sa prečiarknite.

\*\* Uvádza len osoba podľa § 66 zákona.

## Příloha č. 4 – vzor tiskopisu přihlášky k registraci ke spotřební dani z piva

Než začnete vyplívat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Celnímu úřadu pro

01 Daňové identifikační číslo

otisk podacího razítka celního úřadu

### PŘIHLÁŠKA K REGISTRACI pro právnické osoby

02

a) ke spotřební dani z

b) k dani z elektřiny  den vzniku povinnosti daň přiznat a zaplatit

c) k dani z pevných paliv  den vzniku povinnosti daň přiznat a zaplatit

d) k dani ze zemního plynu a některých dalších plynů  den vzniku povinnosti daň přiznat a zaplatit

03 Název právnické osoby

04 identifikační číslo  05 Právní forma

06 Sídlo

a) ulice a číslo orientační, část obce a číslo popisné

b) obec  c) PSČ

d) stát  e) telefon

07 Datum počátku provozování výdělečné činnosti nebo datum, ke kterému začal daňový subjekt pobírat příjmy, které jsou předmětem daně:

08 Oprávnění k podnikání

a) datum

b) vydáno kjm  c) pod číslem

09 Převažující předmět podnikání / činnosti

10 Telefon

11 Identifikátor datové schránky  11a e-mail

28 3101 Měsí 3101 - vzor č. 2 1

12 Číslo účtu u bank, spořitelních a úvěrních družstev:  
účty v ČR

a) číslo účtu / směrový (identifikační) kód

měna, ve které  
je účet veden

vlastníkem účtu je  
daňový subjekt ano / ne

b) číslo účtu / směrový (identifikační) kód

měna, ve které  
je účet veden

vlastníkem účtu je  
daňový subjekt ano / ne

účet vedený v zahraničí  
IBAN

typ ID banky

ID banky

měna, ve které  
je účet veden

vlastníkem účtu je  
daňový subjekt ano / ne

název účtu

název banky

ulice banky

město banky

PSČ banky

stát

13 Pobočky nebo jiné organizační složky obchodního závodu

a) počet odštěpných závodů:

b) počet poboček:

c) počet platebních pokladen:

14 Právní předchůdce

a) DIČ

b) název právnické osoby, včetně dodatku

c) právní forma

d) sídlo

1. Ulice a číslo orientační, část obce a číslo popisné

2. Obec

3. PSČ

4. Stát

5. Telefon

15 Zahraniční DIČ

Stát

16 Zástupce pro doručování AND/NE



**Údaje o zástupci:**

Osobní jméno (-a) a příjmení / Název právnické osoby

Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li daňový subjekt či zástupce právnickou osobou),  
s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatelem, pověřený pracovník apod.)

Osobní jméno (-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě

**Daňový subjekt / osoba oprávněná k podpisu:**

Datum

Otisk  
možná

Vlastnoručný podpis  
daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu

## Příloha č. 5 – vzor tiskopisu zjednodušeného průvodního dokladu

EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ VYBRANÉ VÝROBKÝ UVEDENÉ DO VOLNÉHO DAŇOVÉHO OBĚHU		ZJEDNODUŠENÝ PRŮVODNÍ DOKLAD	
<b>1</b> Vyhotovení pro dodavatele	1 Odesílatel <input type="checkbox"/> (Jméno a adresa) <span style="float: right;">DIČ</span>	2 Pořadové číslo	
	4 Příjemce (Jméno a adresa) <span style="float: right;">DIČ</span>	3 Příslušný úřad země určení (Označení a adresa)	
	5 Oprava/ doprava/ prostředek	6 Jednotlivé číslo a datum prohlášení	
	7 Místo dodání		
<b>1</b>	8 Popis vybraných výrobků, označení, počet a druh balení	9 Kódy vybraných výrobků (síd KN)	
		10 Množství	11 Hrubá hmotnost (kg)
			12 Čistá hmotnost (kg)
		13 Fakturovaná cena / hodnota vybraných výrobků	
	14 Osvědčení (určitě vína a alkohol, malé pivovary)		
A Záznamy o kontrole		15 Za správnost údajů v poli 1-13 Prosím zaslat zpět výřezk 3 <input type="checkbox"/> Ano <input type="checkbox"/> Ne (*)	
		Podnik podepsaného (tel. číslo)	
		Jméno podepsaného	
		Místo, datum	
		Podpis	
Pokračování na zadní straně výřezku 2 a 3			

(\*) Za škrtnutím příslušně okénka

340 251 00